

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev
List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Lani 100 milijard dinarjev kreditov

Zaradi težav nekaterih gospodarskih organizacij v minulnem letu so v Gorenjski kreditni banki lani odobrili okrog 100 milijard dinarjev kreditov za obratna sredstva in okrog 44 milijard dln za osnovna sredstva. Nekaj pomembnejših kreditov pa so odobrili tudi za turistične objekte ter za povečanje in modernizacijo PTT prometa.

Na ponedeljkovem letnem zboru Gorenjske kreditne banke so med drugim poudarili, da je bila banka lani včasih v dokaj težkem položaju. Največ težav so imeli sredi vsakega meseca, ko po delovnih organizacijah izplačujejo osebne dohodke. Ob takih prilikah je morala banka večkrat najeti kredite pri drugih bankah. Te začasne rešitve pa so bile za Gorenjsko kreditno banko precej drage, saj so za takšne kredite morali plačevati 9-odstotne obresti. Predvsem pa je bila banka v težavah zaradi omejitev v kreditni politiki Narodne banke. Tako so se lani krediti pri Gorenjski kreditni banki znižali za četrtno oziroma za več kot 6,5 milijarde dinarjev. Zato so bile lani eden izmed pomembnih virov za kreditiranje hranilne vloge, ki so se v primerjavi z letom 1966 močno povečale in so znašale nekaj manj kot deset milijard dinarjev.

Na letnem zboru so med drugim sprejeli tudi smernice poslovne politike za letos in poudarili, da bo treba zbrati čimveč dodatnih sredstev od gospodarskih organizacij in prebivalcev, posebno še, ker v Narodni banki zopet napovedujejo omejitev kreditov. Potrebe občanov pa bo banka kreditirala v okviru zbranih hranilnih vlog. Tako bo dajala potrošniške

kredite neposredno občanom, posredno pa prek trgovske mreže. Nekateri so na zboru menili, da je trgovina na Gorenjskem sedaj že toliko razvita, da bi lahko dajali kredite predvsem trgovinam in manj potrošnikom. Vendar pa so drugi menili, da tako hiter prehod najbrž še ni mogoč. Zato bo o tem dokončno odločil izvršni odbor banke.

Razen tega so na zboru izvolili tudi del novih članov izvršilnega odbora in sprejeli finančni plan banke za letos.

A. Z.

V plazu išče pes ponesrečenca. Reportažo o tem berite na 4. in 5. strani — Foto Perdan

Po 23. redni skupščini AK Stane Žagar Kranj Rdeča luč za športno letenje?

Letalci kranjskega aerokluba Stane Žagar so se pretekli potek zbrali na svoji 23. redni letni skupščini. Ugotovili so, da je bila lanska letalska sezona dokaj uspešna. Tako je bil Janez Pintar najboljši akrobat na motornih letalih, Pintar in Horvat sta

zasedla odlična mesta na mednarodnem tekmovanju Alpe-Adria in podobno.

Z delom so izstopale vse sekcije aerokluba, posebej pa modelarska. S strahom pa kranjski letalci pričakujejo letošnje letalske sezone, saj je letalska šola Alpskega le-

talskega centra Lesce ostala brez potrebnih sredstev. Trenutno je stanje takšno, da obstaja resna nevarnost, da si člani aeroklubov iz Kranja, Jesenic in Radovljice ne bodo mogli podaljšati niti pilotskih dovoljenj. To pa pomeni konec vsakršne letalske organizacije.

BOGATA IZBIRA KONFEKCIJE
V BLAGOVNICI - KOKRA - KRANJ

Na Gorenjskem 1600 brezposelnih Zavod pripravlja širša posvetovanja o zaposlovanju

Minuli petek je bila v Kranju 11. redna seja skupščine komunalne skupnosti za zaposlovanje delavcev vseh petih gorenjskih občin, na kateri so razpravljali o delu zavoda v minulnem letu. Ugotovili so, da se zaposlenost na

Gorenjskem še vedno zmanjšuje, medtem ko število brezposelnih narašča. Tako je bilo konec decembra lani na Gorenjskem že okrog 1600 brezposelnih, kar predstavlja 2,7 odstotka vseh zaposlenih na Gorenjskem. Vendar pa so to le tisti, ki so prijavljeni na Zavodu za zaposlovanje, medtem ko je dejansko število brezposelnih na Gorenjskem precej večje. Na Zavodu predvidevajo, da jih je nekaj nad tri tisoč.

Za zdaj se na Gorenjskem pojavljajo nove potrebe po kadrih v elektro industriji ter tekstilni in gumarski industriji. Razen tega pa je še vedno precej popraševanja po strokovnjakih ekonomske in pravne smeri. Predvidevajo, da bo teh kadrov v Sloveniji še nekaj časa primanj-

V Železarni primanjkuje delavcev

Morda nas je (prijetno) razveselila novica, da Železarna nujno išče za stalno zaposlitev še sto delavcev. Če pravim, da je to prijetna novica, mislim pri tem na dve plati tega vprašanja. Ob naraščajočem številu nezaposlenih so takšne novice vzpodbudne, z druge strani pa smo še pred kratkim poročali, da bo Železarna odpustila okrog 600 do 800 delavcev.

V Železarni Jesenice sem povprašal, od kod nepričakovano ta sprememba. Povedali so mi, da imajo dovolj dela in naročil. Sprememba pa je v tem, da so skoraj vsa naročila zahtevana v zelo kratkem času in če Železarna ne bo ugodila kupcem, se zna zgoditi, da naročila odpovedo in se obrnejo na drugega proizvajalca. To pa je zelo resna zadeva. Železarna je leto dobita toliko naročil, da so vse kapacitete za prvo tromesečje zasedene.

Januarja in februarja so že zaposlili novih štirideset delavcev, iščejo pa jih še šestdeset.

Jože Vidic

kovalo ali pa bodo ta mesta neustrezno zasedena. Na Zavodu so decembra zabeležili tudi potrebe po delavcih v gradbenih delovnih organizacijah. Tako v splošnem gradbenem podjetju Projekt v Kranju predvidevajo, da bodo letos potrebovali okrog 10 novih delavcev. Zavod se je s predstavniki podjetja dogovoril za skupno akcijo pri iskanju ustreznih kadrov, hkrati pa bodo k podobnim akcijam skušali pritegniti tudi ostala gorenjska gradbena podjetja.

Na seji skupščine so tudi ugotovili, da je bilo lani sodelovanje Zavoda za zaposlovanje z delovnimi organizacijami precej slabo. Zato se je lani tudi okrog 60 odstotkov vseh brezposelnih na Gorenjskem zaposlilo mimo Zavoda. Da bi letos takšno zaposlovanje mimo Zavoda (simbolj zavrlji, se v zadnjem času predstavniki Zavoda dogovarjajo v posameznih občinah s predstavniki oddelkov za gospodarstvo in delovnih organizacij, kakšne so v posameznih organizacijah potrebe po kadrih. Predvidevajo, da bodo še ta mesec imeli več takšnih posvetovanj v vseh gorenjskih občinah.

A. Zalar

V današnji številki

2. stran

Prispevek za uporabo mestnega zemljišča

4. stran

Pozor, lavina!

6. stran

Uprizoritev Hamleta na Jesenicah

Dobri obeti za gradnjo šol v radovljiški občini

Razumevanje podjetij za sofinanciranje

Po sedanjih predvidevanjih bodo vse šole narejene v letu 1971

Občani radovljiške občine so se odločili za gradnjo treh novih šol (Bohinjska Bistrica, Bled, Radovljica) in za dograditev šolskih poslopij v Begunjah, Lipnici in Lescah. Referendum je pokazal, da so šole res prva in najpomembnejša naloga v občini. Za vse te investicije bo po sedanjih računih potrebno 2 milijardi in 30 milijonov S din. Občani bodo vsako leto s samoprispevkom prispevali 90 milijonov, občinska skupščina 80 milijonov in delovne organizacije vsako leto 120 milijonov S din. Ko so se občani odločili »za«, se je takoj začela akcija po podjetjih — akcija za 1-odstotni prispevek od bruto osebnih dohodkov. Prvi rezultati kažejo, da posebnega pritiska na podjetja ne bo treba, saj povsod kažejo razumevanje za gradnjo šol, povsod se delavci zavedajo, da je to res njihova dolžnost. Pravzaprav so se za tako rešitev izrekli že na referendumu, zato bodo (ali pa ponekod že so) zdaj samo formalno sklepali o tem na sejah delavskih svetov. V nekaterih podjetjih so se že odločili: Elan Begunje, GG Bled, Park hotel Bled, gradbeno podjetje Gorenjc Radovljica, Obrtno-komunalno podjetje Bled itd. Na nedavnem sestanku z direktorji vseh podjetij je bilo slišati, da delovni kolektivi podpirajo sklep skupščine o nujnosti gradnje šol, zato pričakujejo, da ne bo težav in da pričevanja ne bodo potrebna.

Na seji občinske skupščine, ki bo konec tega meseca, bodo sprejeli sklep o podpisu pogodbe z eno izmed bank (z Gorenjsko kreditno banko ali s Splošno gospodarsko banko) o kreditiranju financiranja šol. Sedesdanji pogovori kažejo, da bodo pogoji ugodni: v letih 1968 in 1969 bo občina pri njih vročala vsa sredstva, namenjena za gradnjo šol, banka pa bo dala občini v letih 1970 in 1971 posojilo za gradnjo šol v predvidenem investicijskem znesku. Posojilo bodo pozneje, do 31. januarja 1975, banki odplačevali. V Radovljici pravijo, da so to sprejemljivi pogoji, zato upajo, da bodo vse tri šole začeli graditi leta 1970 in jih bodo leta 1971 končali. Takoj, ko bodo podpisali pogodbo z banko, bodo naročili načrte. Lipniško šolo bodo začeli dograjevati še letos in jo bodo tudi končali, medtem ko za begunjsko šolo predvidevajo, da jo bodo končali prihodnje leto.

Obenem s tem pa se obeta tudi začetek rekonstrukcije bohinjske ceste. Banka, s katero bo občina sklenila pogodbo o vročanju sredstev za gradnjo šol in pozneje za kreditiranje gradnje, bo odobrila posojilo 250 milijonov S din za rekonstrukcijo ceste. O tem so se s predstavniki bank že pogovarjali in kaže, da bodo s tem uspeli. Načrti za rekonstrukcijo ceste so že narejeni; po odobritvi posojila bo treba le skleniti pogodbo z republiškim cestnim skladom (ki bo investitor, radovljiška občina pa soinvestitor) in se potem dogovoriti z izvajalci del. Kaže torej, da se vremena Bohinjcem le jasni, da bodo končno le začeli popravljati cesto, ki je zdaj za bohinjski turizem največja ovira. A. T.

Letne konference organizacij ZZB NOV

Na Jesenicah opažajo, da nekateri borci z dobrimi službami, visokimi osebnimi dohodki, ne prihajajo na konference borčevskih organizacij, s čimer samo dokazujejo, da pozabljajo, da so svoj družbeni in gmotni položaj dosegli prav z borci.

Pikra, toda resnična ugotovitev. Borci se radi sestajajo in obujajo spomine. Radi se pogovorijo o težavah, ki jih tarejo v vsakodnevem življenju. Prav zato so sestanki ali konference borčevskih organizacij vedno dobro obiskani. Nekdanji junaki naših gozdov, mučeniki taborišč in zaporov, aktivisti in drugi udeleženci NOV pa se čisto čutijo zapostavljeni prav zato, ker med njimi ni več nekdanjih tovarišev, ki so po vojni dosegli zaviden položaj, zdaj pa se izogibajo borcev, ki jim to ni povsem uspelo.

V jeseniški občini so že januarja končali z borčevskimi konferencami po krajevnih organizacijah.

Na občnih zborih rezervnih oficirjev in podoficirjev so ugotovili, da princip prostovoljnosti vojaške vzgoje rezervnega starešinskega kadra ni bila najboljša rešitev. Zato je odlok o obvezni vzgoji sprejet z razumevanjem članstva.

Na občnih zborih vojnih invalidov so razpravljali o posameznih primerih nizkih pokojnin in zdravstvenemu stanju članstva.

Udeležba na letnih konferencah krajevnih organizacij zveze borcev je bila zelo dobra. Na teh konferencah je bilo dosti govora o proslavah v preteklem letu. Zelo prizadevna je bila Žirovnica, ki je organizirala osrednjo proslavo za dan borca v Završnici, pa tudi Hrušica, ki je ob krajevnem prazniku organizirala odkritje obnovljenega

spomenika in srečanje interirancev.

Kritično je bila ocenjena udeležba na komemoraciji in proslavi ob 25-letnici smrti Jožeta Gregorčiča na Lipniški planini.

Po jeseniških krajevnih organizacijah ZB so med drugim razpravljali tudi o ureditvi grobišča padlih borcev na pokopališču na Blejski Dobravi, kamor naj bi prenesli padle borce z Jesenic, Javornika in Dobreve.

Ponovno so govorili o ureditvi jeseniškega spomenika NOB, ker niti borci niti občani z njegovo obliko niso zadovoljni. Menda je še najboljši predlog, da bi ga uporabili za ureditev skupnega grobišča na Blejski Dobravi. Obenem naj bi se na Jesenicah lotili akcije za postavitve novega spomenika, ki jeseniškemu železarju, borcu in revolucionarju, pripada.

J. Vidic

Kamniška izobraževalna skupnost prevzela otroško varstvo

Skupščina SR Slovenije je na sejah republiškega zbora in socialno-zdravstvenega zbora decembra lani sprejela zakon o skupnostih otroškega zavarovanja in o financiranju nekaterih oblik otroškega varstva v naši republici. Za uresničevanje družbene skrbi za otroke, za upravljanje z družbenimi sredstvi za otroško varstvo in za obravnavanje drugih vprašanj s področja otroškega varstva, se v skladu z določili omenjenega zakona ustanavljajo skupnosti otroškega varstva in zagotavljajo viri za financiranje nekaterih oblik tega varstva.

V naši republici se tako ustanavljajo temeljne skupnosti otroškega varstva na območju občin. Pri tem lahko občinska skupščina odloči, da prevzame in upravlja naloge skupnosti otroškega varstva temeljna izobraževalna skupnost in da se sredstva za dnevno varstvo otrok zbirajo na posebnem računu temeljne izobraževalne skupnosti. Stalen in obvezen vir za financiranje otroškega varstva bo prispevek za otroško varstvo, ki ga bodo plačevali za delavce delovne or-

ganizacije, za upokojece in invalide sklad invalidskega in pokojninskega zavarovanja ter zasebni delodajalci za delavce, ki so pri njih zaposleni. Stopnja prispevka bo določila skupščina SR Slovenije.

Republiški svet za zdravstvo in socialno varstvo je predlagal, naj bi občinske skupščine sprejele sklep, da ustanove temeljno skupnost otroškega varstva ali pa da prevzamejo naloge skupnosti otroškega varstva temeljne izobraževalne skupnosti in da se sredstva nalagajo na posebnem računu.

Na podlagi omenjenih določil in predlogov, je temeljna izobraževalna skupnost v Kamniku predlagala, da bi prevzela otroško varstvo. Tako so na zadnji seji občinske skupščine Kamnik, 30. januarja podprli predlog kamniške izobraževalne skupnosti in sprejeli sklep, da kamniška temeljna izobraževalna skupnost prevzame naloge skupnosti otroškega varstva in da sredstva za ta namen zbira na posebnem računu.

vig

Nejasnosti in vprašanja Prispevek za uporabo mestnega zemljišča

V našem časniku smo 24. januarja objavili članek z naslovom Prispevek za uporabo mestnega zemljišča. Čeprav je bil namen članka, da bralec seznanimo (vsaj v nekaterih občinah) s tem novim predpisom, se je do danes v uredništvu oglasilo že precej občanov z vprašanjem, zakaj so v posameznih občinah na Gorenjskem pri plačevanju prispevka tako velike razlike. Zato smo se odločili, da v vseh šestih občinskih pogledamo, koliko znaša prispevek za uporabo mestnega zemljišča, da bodo naši bralec to vedeli in lahko primerjali.

Ze takoj na začetku moramo povedati, da primer, ki smo ga objavili, velja za jeseniško občino in ga zato ne moremo posplošiti tudi na ostale gorenjske občine. Hkrati moramo povedati, da so občinske skupščine predpisale višino prispevka samo za svoje območje, in sicer na podlagi potreb in programov za komunalne objekte in

druge naprave kolektivne potrošnje.

Tako so občinske skupščine pri določitvi prispevka upoštevale stroške, ki so potrebni za gradnjo, dograditev in rekonstrukcijo komunalnih objektov in naprav kolektivne potrošnje v gradbenem okolišju. Zato se bo zbrani denar res lahko uporabljal samo za gradnjo, vzdrževanje in obnavljanje

stanovanjskih cest, pešpoti, trgov, hodnikov, dovoznih poti, javnih parkirnih prostorov, za urejanje zelenih površin, javne razsvetljave in tistega dela kanalizacije, ki odvaja atmosferske vode.

Ker pa je stanje tovrstnih komunalnih objektov in naprav različno (nekje so do sedaj temu posvečali več pozornosti, drugje manj, nekje so naprave bolj iztrošene kot drugod) je tudi prispevek v vsaki občini drugačen.

Za jeseniško občino smo že zapisali, da se plača za kvadratni meter koristne stanovanjske površine 2 stara dinarja in za zemljišče, pripadajoče stanovanjskim prostorom in stavbam, 1 stari dinar na mesec.

V kamniški občini je območje razdeljeno na štiri kategorije. Tako v prvi kategoriji plačajo 14 starih dinarjev za kvadratni meter koristne stanovanjske površine, v drugi kategoriji 12,

v tretji 10 (vendar se prispevek v tej kategoriji še ne obračunava) in v četrti kategoriji, v katero spadajo naselja na Veliki planini, 30 starih dinarjev.

V kranjski občini so tri kategorije. V prvi kategoriji plačajo prebivalci za kvadratni meter koristne stanovanjske površine 20 starih dinarjev, v drugi 15 in v tretji kategoriji 10 starih dinarjev na mesec.

V radovljiški občini sta samo dve kategoriji in plačajo prebivalci v prvi kategoriji 20 in v drugi 15 starih dinarjev za kvadratni meter koristne površine na mesec. Za kvadratni meter nezazidanega stavbnega zemljišča, namenjenega za stanovanjsko gradnjo, pa plačajo v prvi kategoriji 4 in v drugi 3 stare dinarje na mesec.

V škofjeloški občini imajo štiri kategorije. V prvi plačajo prebivalci za kva-

dratni meter stanovanjske površine 16 starih dinarjev, v drugi 12, v tretji 8 in v četrti kategoriji 5 starih dinarjev na mesec.

V tržiški občini pa imajo tri območja, od katerih je vsako prav tako razdeljeno na štiri kategorije. Tako plačajo v prvem območju v prvi kategoriji 20, v drugi 16, v tretji 12 in v četrti 8 starih dinarjev za kvadratni meter koristne stanovanjske površine na mesec. V drugem območju v prvi kategoriji 18, v drugi 14, tretji 10 in v četrti 6 starih dinarjev za kvadratni meter koristne stanovanjske površine na mesec. V tretjem območju pa plačajo v prvi kategoriji 16, v drugi 12, tretji 8 in v četrti 4 stare dinarje za kvadratni meter koristne stanovanjske površine na mesec.

To je le nekaj najbolj grobih podatkov, ki pa že sami dovolj jasno kažejo, da imajo v vsaki občini to ure-

Tiskovna konferenca v Gospodarski zbornici SRS Predpisi morajo biti znani pravočasno

Prejšnji teden je bila v Gospodarski zbornici SR Slovenije v Ljubljani tiskovna konferenca, na kateri je na vprašanja novinarjev odgovarjal predsednik zbornice Leopold Krese.

Uvodoma se je Leopold Krese zadržal pri težavah, v katerih so se znašle nekatere gospodarske organizacije zaradi sprememb v zunanje trgovinskem in deviznem režimu. Ob tem je poudaril, da so sicer te težave zaradi posredovanja gospodarske zbornice pri pristojnih zveznih organih in pri predsedniku ter podpredsedniku zveznega izvršnega sveta Miki Špišljaku in Kiru Gligorovu omilili, vendar takšne intervencije niso pravilne, če hočemo, da imajo ekonomski instrumenti za vse gospodarske organizacije enako veljavnost. Slovenska gospodarska zbornica je že lani opozarjala na potrebo pravočasnega obveščanja pred sprejetjem predpisov (kot je znano, morajo biti gospodarske organizacije že 3 mesece prej seznanjene z vsebino

predpisa), saj se le tako lahko gospodarske organizacije pravočasno prilagode novim predpisom. Pravočasnost seznanjanja gospodarstva z novimi predpisi je posebno pomembna v reformni situaciji, kajti le tako lahko podjetja vnaprej sklepajo svoje pogodbe in kar je najvažnejše, zvezna administracija mora dati gospodarstvu možnost, da s svojimi predlogi vpliva na končno formiranje in sprejetje predpisov.

Na tiskovni konferenci je bilo tudi govora o novem zakonu o pripravniški dobi, o katerem zbornica meni, da ima precej pomanjkljivosti, ki pa jih bo morala odpraviti republiška zakonodaja. Bolj kot sam zakon je zbornica pozdravila voljo zakonodajalcev, da se odločbe zakona prenesejo v statute delovnih organizacij, ob tem pa je mnenja, da je trimesečni rok za prilagoditev samoupravnih aktov delovnih organizacij najbrž prekratek. Slovenska gospodarska zbornica meni, da je od novega zakona pozitivno predvsem

to, da mladi strokovnjaki sploh dobe zaposlitev, da z zakonom nekako stimuliramo delovne organizacije, da sprejemajo mlade ljudi in da se s stažiranjem doseže določena usposobljenost in pa spoznavanje problematike delovne organizacije, kajti le tako lahko stažist presodi, ravno tako pa tudi delovna organizacija, ki stažista sprejme, na katerem delovnem področju bo dosegal najboljše uspehe. Ob tem pa je treba odgovoriti na vprašanje, koliko stažistov naj neka delovna organizacija sploh sprejme in kaj s stažisti po preteku pripravniške dobe.

O pripravniškem stažu je Leopold Krese dejal, da s stažiranjem ne moremo reševati brezposelnosti, temveč je pripravniška doba le normalna pot za zaposlovanje in usposabljanje mladih ljudi. Gospodarska zbornica SR Slovenije pa si bo prizadevala, da bodo odprta vprašanja zakona o pripravniški dobi rešena pri pripravi republiškega zakona o pripravniških.

Vili Guček

V zasebnem sektorju zmanjšano sekanje gozdov

Na območju jeseniške občine so lani skupno posekali 39.154 m³ lesa, kar je za deset odstotkov manj kot 1966. leta. Pri tem odpade na iglavce 35.111 m³ in listavce 4043 kubičnih metrov lesa.

Od skupne sečnje odpade na družbene gozdove 17.666 kubičnih metrov, na zasebne gozdove pa 21.488 m³ lesa. Ta podatek nam pove, da se je sekanje lesa v primerjavi s 1966. letom v družbenem sektorju povečalo za 9,7 odstotka, medtem ko se je v zasebnem sektorju zmanjšalo za 21,9 odstotka.

Tržna proizvodnja (les za prodajo) v družbenem sektorju je znašala lani 15.800 neto m³, kar je nekaj manj kot leta 1966, tržna proizvodnja v zasebnem sektorju pa je znašala 19.120 neto m³, ali 11 odstotkov več kot predlanskim.

Letos bo predvidoma na območju jeseniške občine skupno sekanje lesa znašalo okrog 30.550 m³, in sicer iglavcev 23.900 bruto m³ ter listavcev 6650 bruto m³. Pri tem se bo znatno zmanjšala

sečnja iglastega drevja, medtem ko se bo sečnja listnatih dreves povečala. Skupna sečnja bo letos manjša kot lani.

V zasebnem sektorju lastništva gozdov naj bi letos posekali 21.400 bruto m³ lesa, v družbenih gozdovih pa 9 tisoč 150 m³, kar je znatno manj kot predlanskim.

J. Vidic

40 deklet na priučevanje

Na zadnji seji skupščine komunalne skupnosti za zaposlovanje delavcev v Kranju so sklenili, da bo Zavod za zaposlovanje kril zdravstvene preglede in zdravstveno zavarovanje za priučevanje 40 deklet, ki naj bi se po treh mesecih zaposlile v obratu ljubljanskega podjetja Modna oblačila v Bohinjski Bistrici. Ta obrat bodo letos namreč razširili tako, da bo v njem zaposlenih okrog 130 delavcev.

Podjetje Modna oblačila predvideva, da bo zaposlilo predvsem dekleta iz radovljiškega in bohinjkega območja. Zavod za zaposlovanje bo med priučevanjem za vsako od teh deklet zagotovil tudi deset tisoč starih dinarjev na mesec, medtem ko bo vse ostale stroške krilo podjetje Modna oblačila.

A. Ž.

Pojasnilo

V sobotni številki Glasa nam jo je tiskarski škrat spet lepo zagodel. Tako je na tretji strani pri članku z naslovom Razpisali referendum za Tuhinjsko cesto »odsčipnil« še ostali del naslova, ki bi se moral v celoti glasiti: V Kamniku bodo razpisali referendum za Tuhinjsko cesto. Čeprav je iz samega prispevka razvidno, da bodo referendum v Kamniku šele razpisali, se bralcem, predvsem s kamniškega področja, opravičujemo za neljubo pomoto.

eno drugače. Razen tega pa se v občinah do neke mere razlikujejo tudi določila, kdaj so prebivalci oproščeni plačevanja prispevka za uporabo mestnega zemljišča. Prav tako imajo v občinah različno urejeno, koliko plačujejo za poslovne prostore gospodarske in druge organizacije itd. Skupno vsem občinam je torej le, da se zbrani denar lahko uporablja le za gradnjo, vzdrževanje in obnavljanje komunalnih objektov in drugih naprav kolektivne potrošnje.

Ko smo primerjali vse te številke, smo zaprosili načelnika oddelka za gospodarstvo pri kranjski občinski skupščini Marjana Ropreta, da nam odgovori na vprašanje, zakaj v posameznih gojenjskih občinah takšne razlike v prispevku za uporabo mestnega zemljišča.

»Menim, da so te razlike razumljive in upravičene. Prav gotovo nimajo v vseh

občinah komunalnih zadev, ki so navedene v odloku o prispevku za uporabo mestnega zemljišča, enako rešenih in urejenih. V kranjski občini smo vse te stvari vnesli v programe in seveda hkrati izračunali, koliko denarja bomo potrebovali za urejanje. Zato so temu ustrezni tudi zneski, ki odpadejo na posameznika in delovno organizacijo. Razumeli pa boste, da ne morem odgovoriti, zakaj so v drugih občinah ti zneski višji ali pa nižji.«

- Če bi ob tem nazadnje
- skušali odgovoriti zakaj
- takšne razlike med občinami, potem najbrž lahko
- zapišemo tole: v vseh občinah težijo, da bi čim
- boljše uredili komunalne
- in druge tovrstne zadeve.
- Ker pa imajo pri tem
- različne težave, različne
- programe itd., so tudi
- potrebe (prispevki) različne.

A. Zalar

Usoda AA še ni zapečaten

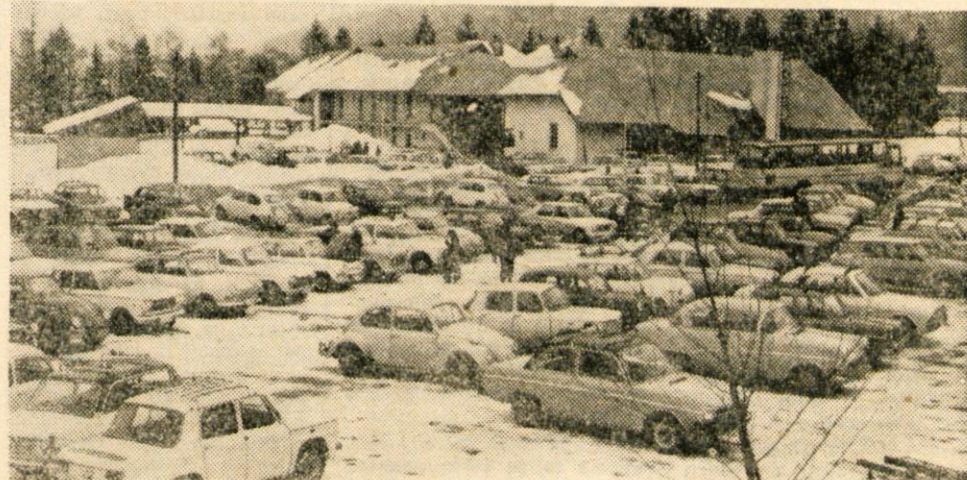
Tuji poslovni ljudje se zanimajo za Adria-Aviopromet

Znano je, da je edino jugoslovansko podjetje za charterske polete Adria Aviopromet že nekaj časa v likvidaciji in da iščemo vse načine, da bi to podjetje obdržali pri »življenju«. Tako so se novinarji, zbrani na tiskovni konferenci v gospodarski zbornici SR Slovenije, zanimali, kakšne so možnosti za nadaljnji obstoj tega podjetja, ki je, kot rečeno, sedaj v likvidacijskem postopku.

Predsednik gospodarske zbornice SR Slovenije Leopold Krese je v odgovoru na postavljeno vprašanje dejal, da se zelo razgledani poslovni ljudje iz tujine čudijo, kako je sploh mogoče, da gre podjetje s takšnim ugledom, ki ga ima v svetu in s takim strokovnim kadrom v likvidacijo. Zato je tudi nekaj ponudnikov, predvsem iz tujine, ki bi s prispevkom za sodobnejšo tehnično osnovo podjetja — z nakupom sodobnejših, hitrejših letal — sodelovali pri nadaljnjem delovanju Adria Avioprometa. Seveda pa ti ponudniki niso brez pogojev, saj v prvi vrsti postavljajo kot pogoj to, da bi s svojim kapitalom ali pa v povezavi s kakšno jugo-

slovansko turistično agencijo izkoristili možnosti, ki jih ima turizem pri nas. Tako bi morali ob nadaljnjem obstoju AA zagotoviti organizacijsko in številčno močno turistično bazo, skratka naše turistične kapacitete bi morale biti v tesni povezavi s tem charterskim podjetjem, saj bi to s svojimi letali nenehno vozilo turiste v naša turistična središča. Kajti takrat, ko letalo turiste pripelje, res ne moremo šele iskati prostor, kamor bi lahko te turiste namestili. Ob vsem tem pa je treba vedeti, da se tuji poslovni ljudje, ki se zanimajo za usodo AA, dosti bolj zavedajo koristi in pomena našega turizma kot pa mi sami.

V. G.

Čeprav so zimske šolske počitnice že minile, so smučišča v Kranjski gori še vedno polna smučarjev. Posebno ob sobotah in nedeljah so vsi parkirni prostori zasedeni — Foto Franc Perdan

NOVI PLESNI TEČAJI

Plesni tečaj za začetnike se začne 16. februarja ob 18.30.

Nadaljevalni plesni tečaj pa 22. februarja.

Vpisovanje v Delavskem domu vhod 4/I med 18. in 19. uro. Plesalke imajo prost vstop.

S tečaja vodnikov lavinskih psov na Planini pod Golico

Pozor, lavina!

Nekateri imajo raje avtomobile, drugi vse žrtvujejo za vzgojo psa — Azor najde Andreja — Avtobusi ne sprejmejo vodnika s psom — Tržič brez lavinskega psa

Dvajset let je že minilo, odkar je bila na pobudo Uroša Zupančiča ustanovljena Gorska reševalna služba. Od tedaj se je včlanilo v to prostovoljno in človekoljubno organizacijo že prek tristo gorskih reševalcev. Z razvojem alpinizma pri nas se je pokazala tudi potreba po vzgoji dobrih lavinskih psov, kot jih imajo v vseh evropskih alpskih deželah. Lavinski psi so se do sedaj izkazali kot najboljše sredstvo pri iskanju ponesrečencev, zasutih v plaz.

Gorska reševalna služba Slovenije je od četrta do nedelje prejšnji teden organizirala na Planini pod Golico preizkušnjo vodnikov in lavinskih psov. Na seminarju so se seznanili z vsemi novimi načini, ki so se do sedaj pokazali kot uspešni pri reševanju izpod snežne lavine. Za gorskega reševalca z lavinskim psom je namreč posebno važno, da se neprestano izpopolnjuje in vadi, ker je le tako lahko pripravljen, da vzdrži napore pri reševanju ob vsakem vremenu in na težkem terenu.

Reševalec in pes sta pripravljena za reševanje. Zadaž veteran slovenske gorske reševalne službe Uroš Zupančič opazuje, kako tečajniki obvladajo snov tečaja

PRED ODHODOM NA PLAZ

V nedeljo okoli desete ure so se tečajniki zbrali pred taborniškimi domom. Vodja tečaja Cveto Jakelj je določil ekipo, ki naj na plaz izkoplje grobove, in pa tiste, ki bodo legli vanje. Ze prejšnje dneve so na strmo pobočje tik nad cesto nanosili sneg in ga dobro steptali s smučmi. Večja skupina pri domu tačas stoji na soncu in beseda teče o psih. Nekateri reševalci privedejo iz staj svoje pse, ostali v staji pa zavijajo, ker čutijo bližino

no gospodarjev. Tega dne naj bi pokazali svoje sposobnosti pri iskanju ponesrečencev trije psi, štirje pa bi bili v rezervi, če prvi trije ne bi odkrili zakopanih.

Radovedno povprašam mladega fanta iz Ljubljane, če je pes njegov ali ga ima samo v oskrbi. Potem mi je skoraj žal, da tako nevedno vprašujem.

»Pes je moj,« mi odgovori. »Veste to je tako: nekateri imajo veselje z avtomobili in drugačnimi hobiji, mi, lastniki lavinskih psov, pa ves prosti čas posvetimo

vzgoji in treniranju psa.«

Od strani sem pogledala velikega nemškega ovčarja, ki je sedel tesno ob nogi svojega gospodarja. Kasneje mi je tovariš Janez Klemenčič pojasnil, da so za iskanje ponesrečencev najprimernejši nemški ovčarji (volčjaki), saj po svoji živahnosti in prizadevnosti in po drugih lastnostih daleč prekašajo druge pse. Zato jih imajo največ v policijski službi, razen tega pa so se dobro izkazali kot lavinski psi. Bernardince, ki so jih vzgojili menihi švicarskega samostana St. Bernard in so se sprva izkazali kot velika pomoč pri reševanju zasutih v plazovih, vse bolj opuščajo. Se celo v Sveci, v domovini bernardinca (saj se ga vsi spominjamo s fotografij, kako išče ponesrečence s sodčkom pijače pod vratom), celo tu vse bolj uporabljajo in vzgajajo za reševanje izpod plazov le nemške ovčarje.

V staji je bil med štirinajstimi nemškimi ovčarji samo en bernardinca. Lastnik ga ni privedel ven, saj so ga še od prejšnjih vaj bolele roke, ko je zadrževal na jermenu kot tele velikega psa.

»Koliko pa potem poje na dan in kako hranite pse?« sem še naprej spraševala v varni razdalji, čeprav so mi vsi zatrjevali, da je strah čisto odveč.

Pse hranijo enkrat na dan. Takrat dobe po kilogram mesa. Največkrat so to pljuča in druga drobovina, saj je drugo meso preveč drago. Potem dobe še prikuho, npr. koruzni zdrob ali kaj drugega. Nekateri jim dajejo tudi kosti, drugi spet ne. »Pes bi se najbrž najedel mesa do siteda le, če bi ga dobil nekako dva kilograma na dan. Ze tako nas hrana za pse stane približno tisočaka na dan.«

Premišljevala sem, da se ti fantje in možje z značkami planik na rdečem križu morajo odreči marsičemu, če hočejo, da je njihov pes v redu oskrbovan. »Treba je imeti veselje,« pravi tovariš Klemenčič, ki se poklicno ukvarja z vzgojo psov. Razen tega mora biti vsak reševalec, ki se odloči skrbeti za lavinskega psa, vedno tako pripravljen, da GRS lahko vsak čas računa na njegovo pomoč v primeru nesreče.

AZOR NAJDE ANDREJA

Medtem so na plaz že zakopali tri prostovoljce v snežne grobove. Malo me je skrbelo za Andreja, ki se je dal zakopati iz gole radovednosti. Strmina ob cesti je bila pripravljena kot plaz. Snežna odeja je bila zaradi nanešenega snega visoka en meter. Sneg je bil steptan, vendar se je tu in tam še vdrla stopinja. Na pravem plaz se stopinja prav gotovo ne bi vdrla, saj tam sneg dobesed-

no zacementira ponesrečenca. Odkopati ga je treba prav do podplavov, pravijo gorski reševalci. Bilo bi celo pogubno za ponesrečenca, če bi ga — odkopane do pasu — vlekli iz belega objema snega.

Z čemi sem zaskrbljeno premerila plaz, označen z rumenimi in rdečimi zastavicami. Ob robih plaz zataknejo rumene zastave. To naj bi bilo področje, ki ga mora gorski reševalec preiskati, ko dobi obvestilo o nesreči. Prekrižani rdeči zastavi nekje na sredi plaz pa sta pomenili, da je očividec — to je edini preživeli — tu zadnjikrat videl svojega tovariša. S tem znakom je določena tudi dolžina iskanja. Tu je bila rdeča zastava zatakneva na kakih petindvajset metrov visoko nad spodnjim robom plaz. Pri naravnih plazovih dolžine seveda niso tako majhne, saj so plazovi lahko dolgi tudi po dva kilometra. Reševalec mora najprej pregledati dno plaz, saj je znano, da se težji predmeti ustavijo prav tu. Ponesrečenec je lahko tudi za kakim debлом ali pa — in to je najhuje — zakopan globoko v trdem snegu.

Ko smo tako stali nekaj trenutkov pod plazom, se mi je zazdela vsa stvar zelo resna, pa čeprav je šlo samo za vaje. Plaz je bil dobro steptan, tako da nismo mogli niti slutiti, kje bi bili zakopani trije ljudje. Skrbelo me je, če lahko dihajo pod snegom, pa me je Uroš Zupančič potolažil, da je v takem snegu prav lahko dihati. Trde kepe snega, nakopičene nad ponesrečencem, puščajo namreč toliko prostora, da ima zasuti dovolj zraka. Drugače je seveda, če je sneg suh. Mnogo ponesrečencev se je že zadušilo.

Medtem je tehnični vodja tečaja »obvestil« o nesreči Cveta Jaklja. Ta je takoj določil prvega reševalca, ki bo skušal z lavinskim psom najti zasutega smučarja. Pogledala sem po obrazih okoli sebe. Nihče si ni delal skrbi zaradi »ponesrečenih«, čeprav so bili že skoraj celo uro pod snegom. Ob vznožju plaz se je vodnik psa Azorja Jože Toplišček javil Stanetu Koblarju — instruktorju: »Slišal sem, da se je sprožil plaz in

da je potrebno poiskati ponesrečence«. Instruktor mu je pokazal obseg plaz ter rdeči zastavi in omenil še, da ni potreben poseben opazovalec, ki bi opozarjal na nevarnost novih plazov.

Vodnik psa je zasadil štiri metre dolgo sondo v sneg, da bo spustil Azorja z jermena. Gledalci na cesti smo morali utihniti in se nekoliko umakniti, da ne bi motili psa in vodnika. Ko stopita na plaz, morata biti vodnik in pes eno. Vodnik mora pozorno opazovati psa, kako se ta obnaša, saj se vsak pes nekoliko drugače vede, paziti mora na smer vetra, da ta piha po plaz navzdol, saj le tako prinaša vonj zasutega človeka.

Vodnik je odvezal psa, ga potrepljal po vratu ter mu z roko pokazal navzgor po plaz: »Išči, išči!« Pes se je pognal po bregu po desni strani plaz. Delal je kratke cik-cakaste črte. »Pes mora obiti levo in desno stran plaz,« mi je šepetaje pojasnil Uroš Zupančič, ko sem vprašala, kako to, da je pes začel čisto pri kraju. Nenadoma je Azor zalajal in pričel kot obsečen grebsti sneg kakih petnajst metrov nad cesto prav ob robu plaz. Vodnik Toplišček, ki je do sedaj na dnu plaz spremljal vsak gib svojega psa, je izdrl sondo in stekel po bregu navzgor. Pes je še vedno kopal in lajal. S sondo je preizkusil, če je pes res naletel na človeka. Kaj lahko se namreč zgodi, da pes išče predmet, ki ga je ponesrečenec izgubil. Gorski reševalci navadno trenirajo pse tako, da žival išče zakopan predmet. Na tečajih se zato večkrat zgodi — in bilo bi prav katastrofalno, če bi se pes tako obnašal takrat, kadar gre zares — da pes prizadevno išče predmete, za človeka v snegu pa se ne zmeni. S sondo pa se reševalec prepriča, če je v snegu res človek. Sonda je štiri metre dolga zložljiva kovinska palica, ki jo reševalec zabada v sneg s topim koncem, ki je nekoliko potolčen, da ostane na njem vlakno tkanine, če se je dotakne. Zabdati je treba rahlo in z občutkom. Če je v snegu predmet, ki se ga je dotaknila sonda, bo reševalec vedel po

Gorski reševalci — vodniki z lavinskimi psi odhajajo na reševalno akcijo

Ce ponesrečenca ne najde pes, morajo reševalci s posebnimi sondami raziskati ves plaz

tem, da občuti nekakšno vibriranje, medtem ko ob dotikanju z zemljo ali dnom plazu tega vibriranja ni. Občutek je ted, kot temu pravijo.

Reševalcu se je zdelo, da je v snegu človek, zato je začel kopati. Najbrž pa je bil tudi tako prepričan v nezmožljivost svojega psa, saj je ta našel ponesrečenca, še preden bi človek prešel do dvajset. Z majhno aluminijasto lopatico je urno odmetaval sneg. Kmalu se je pokazala odprtina, kjer je ležal ponesrečenec. Sedaj je vodnik psa nagradil s koščkom mesa. »Pes je v bistvu koristolovec«, je kasneje pripovedoval strokovnjak za vzgojo službenih psov tovariš Klemenčič. »Saj ne ve, da išče ponesrečenca. Z vajo mu je vodnik le vebil reflekse, da dobi nagrado — če najde predmet in človeka v snegu.«

Kadar reševalec odkrije s psom ponesrečenca, pokliče na pomoč ostale, da mu ga pomagajo kar najhitreje odkopati. Nato pa sam nadaljuje z iskanjem, če so v sneženem grobu še ponesrečenci.

Vprašala sem, če sedaj že lahko grem pogledat, kdo je bil »rešen«. Vodja tečaja je priklinal in stekla sem po plazu. Iz črne luknje (kajti v belem grobu je tema kot v rogu) je z malce otrdelim nasmeškom pogledal Andrej. »Kako je bilo?« sem ga hitro vprašala, medtem ko so mu drugi pomagali na svetlo. »Ja, nič.« je zmignil z rame, »samo v kolena me je malo zeblo«. Spalna vreča ga ni posebno obvarovala pred mrazom in pred mokroto, zato se je naglo podal na desno stran plazu, ki ga je obsevalo sonce.

LOVRO JE V GROBU ZASPAL

Medtem se je spodaj, k dnu snežne lavine, že postavil naslednji reševalec z lavinskim psom, Habjan Miha iz Kamnika s psom Davisom. Davis se je kot prej Azor živo zagnal v iskanje ponesrečenca in kmalu se je više gori za smreko oglasilo lajanje, ki naj bi opozorilo vodnika, da je nekaj našel. Ta je bil tako prepričan, da je

da pes ne sodi v avtobus. V takih situacijah, ko bi bila njihova pomoč pri reševanju nujno potrebna, naj bi se zamujali še s peš hojo, ko gre vendar za minute! Že tako je malo verjetnosti, da bi reševalec s psom prispel na primer iz Bohinja do Trziča v manj kot dveh urah. Znano pa je, da samo šestnajst odstotkov ponesrečenec v plazovih živi dlje kot dve uri.

Prav zaradi velike oddaljenosti od zimskih centrov bi morala imeti lavinske pse vsa zimska rekreacijska središča na Zelenici, na Kravcu, na Voglu in drugod. Nitj v samem Trziču ni gorskega reševalca z lavinskim psom, čeprav je bilo v okolici v preteklosti največ plazov. Nujno bi bilo treba pritegniti k sodelovanju tudi graničarje, predvsem pa urediti prevoze z avtobusnimi podjetji.

Takšni so ti fantje in moške, ki nosijo značko GRS na svojih puloverjih. Nobene zahvale ne pričakujejo za svojo nenehno pripravljenost pomagati v nesreči, za nenehno izpopolnjevanje, za vzgojo dobrega lavinskega psa kot so Činč, Don in mnogi drugi. Vedno so pripravljeni, da ob vsakem času in ob vsaki uri v mrazu in snegu, pomagajo najti zasute v plazovih. Pri tem jim pomaga človekov prijatelj — pes.

V SNEŽENEM GROBU

Zakopan v sneženem grobu, celo uro ali kakšno minuto manj! Priznam, da se to bolj hudo sliši, kot pa je bilo v resnici. In priznam, da mi je bilo malce tesno pri srcu, ko sem razmišljal, kako bo. In malce me je bilo strah takrat, ko so me pričeli tlačiti v jamo, ko so mi fantje dajali navodila, kako naj se vedem, posebno pa takrat, ko so ozko luknjo začeli zapirati z velikimi kepami zmznjenega, trdega snega. Potem pa je vse utihnilo in je bilo prav prijetno. Sicer pa, naj povem vse od začetka!

Ko nam je Uroš Zupančič v uradništvu poslal vabilo, naj obiščemo tečaj vodnikov lavinskih psov, mi je — ne vem, zakaj in kako — prišlo na misel, da bi bilo zanimivo »na lastni koži« občutiti, kako se človek počuti zakopan v snegu. Dogovorili smo se, da bom jaz »žrtev«, in kolegi v redakciji so mi zaželeli — seveda ne čisto zares — da me pes ne bi našel. Potem smo odšli na Planino pod Golico, nedeljsko jutro je bilo mrzlo, sončno, bela pobočja Golice in okoliških hribov so bila kot narisana na temnejšem nebu. Reševalce smo našli pri zajtrku, hitro smo se dogovorili, da bom tudi jaz v ekipi, ki jo bo zasul plaz, potem pa smo že odšli proti osonnemu pobočju. Lovro mi je spotoma pripovedoval, da je bil že velikokrat zakopan, da je le treba malce korajže za to, da je pod snegom čisto prijetno, da ni hladno, le pozneje, ko toplota telesa staja sneg okrog, začne voda skozi obleko pronicati do kože.

Potem so me stlačili v sta-

ro spalno vrečo — pred luknjo, ki jo je Lovro skopal že prejšnji dan. Košček kruha, ki so mi ga dali v roko, naj bi pozneje dal psu, takrat, ko me bo odkopal. Potem so me zasuli, nekaj časa sem še slišal glave, tlačili so sneg nad mano, da je neprijetno bobnelo, potem pa je vse utihnilo. Zanimivo je — tako so mi fantje pozneje pripovedovali — da ponesrečenec pod snegom (če je živ seveda in če ni le pregloboko) sliši vse zunanje glasove, sam pa lahko še tako vpije, vendar njegov glas ne prodre ven. Razmišljal sem, kako je zdaj zunaj, približno meter nad menoj. Cakal sem, gibati se skoraj nisem mogel, kaditi tudi ne, videl nisem ničesar. Potem pa ne vem, kaj sem razmišljal — gotovo nič posebnega. Kmalu sem v kolenskih začutil, da voda že prodira skozi obleko. Koliko časa bo trajalo? Kdaj bodo prišli vodniki s psi? Tehnični vodja tečaja mi je prej rekel, naj bom pripravljen, zakaj iskanje se za malce zavleči.

In potem sem spet zaslišal nekaj nad seboj, nekakšno praskanje, takoj za tem pa

celo renčanje in dihanje psa; kmalu pa tudi glasove vodnika, Pes me je hifro toliko odkopal, da je prodrlo nekaj svetlobe v luknjo. Takrat je črna palica švignila — tako se mi je zdelo — mimo mojega obraza; ležal sem na boku. Vodnik je s sondo preizkušal, če je res kdo v snegu. In potem so me odkopali; zagledal sem ljudi, zraven je sedel pes, hotel sem mu pomoliti kruh, pa mi je padel iz roke. Potegnili so me ven — in konec. Nič posebnega se ni zgodilo, prav nobenega strahu nisem občutil potem; ko sem bil zakopan, le prej malo. Drugače je seveda človeku pri srcu, če je ranjen pod resničnim plazom in če ne ve, kdaj bodo prišli reševalci, če bodo sploh prišli.

Tu pa je bilo toliko fantov — reševalcev s psi, da se res ni bilo kaj bati. Lovro, ki ga je pes našel pozneje, je v grobu — tako pravijo reševalci tej luknji v snegu — kaj zaspal.

Besedilo: Lea Mencinger

Slike: Franc Perdan

V sneženem grobu:

Andrej Triček

Novost, ki jo pripravlja Prešernovo gledališče

»Zakaj? — Zato!«

Sobotne prireditve za mladino: tekmovanje, razvedrilo in zabava

Kar na lepem, z eksperimentalno uvedbo prostih sobot v vseh štirih kranjskih popolnih osemletkah, so se številne kulturne institucije spomnile, da le ni najbolje, če mladina v prostem času ne ve, kaj bi, če je prepuščena sama sebi, če jo nihče v prostem času ne skuša zaposliti, vzgajati, razvedriti. Nikogar ni to vprašanje kaj prida motilo prej, čeprav je na primer znano, da Kranj ne premore stalnega in solidnega plesa že vrsto let in da mladim za razvedrilo in zabavo v prostem času največkrat ostajajo kino in gostinski lokali. Morda se bo pokazalo, da bo uvedba prostih sobot le že pred koncem šolskega leta prinesla tudi nekaj pozitivnega: to namreč, da bo razgibala različne institucije v Kranju, ki se zdaj začenejo prizadevati, da bi mladino zaposlile vsaj v sobotah dopoldne. Nekateri so s tem že pričeli (npr. Kinematografsko podjetje z nekakšnim filmskim gledališčem v sobotah dopoldne), drugi pripravljajo načrte, pogovarjajo se, kaj in kako bi bilo najprimernejše, poskušajo vsklajati programe drugih itd.

Prešernovo gledališče se je

odločilo, da bo začelo v sobotah s posebnimi prireditvami, ki naj bi imele namen vzgajati, razvedriti, zabavati mladino med desetimi in petnajstim letom starosti, torej v glavnem učence višjih razredov osemletk. Prireditve bodo imenovale — tako so se za zdaj odločili — »Zakaj? — Zato!«, na njih pa bodo učenci tekmovali med seboj v poznavanju zgodovine slovenskega naroda, v poznavanju slavnihih Slovencev, v tehnikah in v športu. Seveda pa to ne bo vsa vsebina teh sobotnih dopoldanskih prireditve, ampak bodo vanje vključili tudi zabavno glasbo, razne kamne spotike, pripovedi raznih pisateljev, borcev NOB, prikazovanja zanimivih konjičkov itd. Skušali bodo doseči, da bodo te prireditve čimbolj pester, živahne in obenem vzgojne. Konkretni program bodo začeli pripravljati takoj, saj nameravajo še letos pripraviti 12 takih prireditvev v Kranju in nekaj še v drugih krajih kranjske občine.

Ure pravljic v nedeljah dopoldne in lutkovne predstave, s katerimi bodo v kratkem pričeli, zaradi tega seveda ne bodo uknili.

Uprizoritev jeseniškega gledališča Tone Čufar W. Shakespeare: Hamlet

Jeseniški gledališki amaterji so po uspehih, ki so jih dosegli v preteklih sezonah, menili, da je njihov gledališko-amaterski ansambel nekako dozorel in došel do tiste meje, ko lahko zastavi vse svoje ustvarjalne moči na takšnem tekstu kot je Hamlet. Sklep se je morda zdel popolnoma jasev in logičen, vendar naj že v začetku zapišemo, da bi nemara bolj ustrežal kak drug Shakespearejev tekst, manj zahteven in z manjšim številom vlog.

Na vprašanje, kaj pravzaprav je Hamlet, so odgovarjali prenekateri gledališki strokovnjaki v preteklih stoletjih in tudi danes doživlja to gledališko delo vsakršne razlage. Z njim se ukvarjajo tako poklicani in nepoklicani, zanj vedo tudi tisti, ki morda še nikoli niso prestopili gledališkega praga. Brez dvoma pa je značilno, tako kot je značilno za sleherno veliko umetniško delo, da so bile razčlenbe Hamleta vedno zelo raznolike.

Dejstvo torej, da je v Hamletu sleherna doba odkrivala svoj čas in značilnosti svojega časa, nas pripelje do ugotovitve, da gre predvsem za aktualnost, za pripoved o človeku, njegovih najglobljih in skozi tisočletja nespremenjenih vrednotah. Vse, kar se dogaja pri gledanju Hamleta na kateremkoli odru, se skriva v ljudeh. Če ne bi bilo tako, potem

bi bil Hamlet le spektakel, poln gledaliških efektov, dramaturško izredno zapleten in prepreden s številnimi nepotrebnimi detajli, ki bi gledalca samo ovirali pri razumevanju zunanje zgodbe.

Pred gledalčevimi očmi se na odru sprehajajo, tekajo, pripravljajo, spletkarijo, govorijo monologe, sabljajo in nazadnje umore igralci, ki igrajo Hamleta, Ofelijo, kralja in kraljico, Polonija, Horatia, Marta... To so torej igralci in ne resnične osebe. Igralci le ponazarjajo, oživljajo in predstavljajo tekst, kot ga oni sami razumejo, kot so ga sposobni dojemati in podajati v parter med gledalce.

Seveda se ti igralci z režiserjem lahko enotno odločijo, kaj bodo izločili, saj celoten tekst zahteva skoraj šest ur igranja, in za kakšno interpretacijo bodo težili.

Ta slednja odločitev pa bo verjetno najtežja.

Hamlet je gledališko delo. Shakespeare je našel motiv v stari knjigi o Dancih in njihovi zgodovini. Našel je le motiv, tako kot je našel motiv skoraj za vsako svoje delo drugod. Sam se okvirjev svojih zgodb ni loteval z lastno domišljijo, temveč je potreboval ali pa celo namerno hotel spodbudo, da bi bil razumljivejši gledalcem svojega časa. Tako je Hamlet že ob svojem nastanku postal zgodovinska kronika, saj je Shakespeare segel stoletja nazaj v dansko zgodovino. Kronika pa je na moč zanimiva, polna nenavadnih dejanj in tudi umorov. In zdaj je Hamlet že kriminalna zgodba, roman ali pa spretno napisana igra, kakršne piše Agatha Christie. Vendar je Shakespeare ne le določal formalne odnose med ljudmi, temveč je mednje postavil dialoge in monologe, ki pa nam razkrijejo, da je Hamlet tudi filozofska drama, psihološki in ne nazadnje tudi moralni traktat.

Ne samo eno in ne samo drugo od naštetih značilnosti ni Hamlet. Vse je v enem

in zato tudi predvsem gledališče, ki je bilo v tedanjem času edino komunikacijsko sredstvo, primerno za enovito in tako popolno izpoved takšnega pisca, kot je bil Shakespeare.

Ce se zdaj povrnemo k dejstvu, da terja uprizoritev Hamleta že na začetku javne opredelitve tistih, ki so se namenili uprizoriti to gledališko delo, in če skušamo to opredelitev najti v uprizoritvi jeseniških gledaliških amaterjev, se moramo najprej ustavit pri deležu režiserja in scenografa Sročka Tiča.

Sročku Tiču je najprej pripadla naloga, da se odloči za svojo verzijo Hamleta, da prečrta tisto, kar se mu zdi manj pomembno in obenem poudari zanj pomembnejše oddelke v tem tekstu. Njegova verzija se časovno omejuje na dve uri in pol. Potlej je pripravil sceno in na njej razmestil v posameznih prizorih igralce. Slednje že sodi v njegov režiserski delež. Vse troje priča o njegovem enotnem hotenju: izluščiti iz Hamleta tisto, kar se mu je zdelo najvrednejše. Najvrednejše zanj, torej za človeka, ki živi danes, ki s svojo mislijo posega med verze in stavke, ki jih izgovarja Hamlet.

Realizacija teh njegovih hotenj, njegovega odnosa do teksta je izpričevala, da daje teži Hamletu, mislecu, mladeniču, zanesenjaku in čustveno izredno razgibanemu človeku, vendarle vseskozi izredno poštenemu in doslednemu. Njegov Hamlet se je sprehajal po odru, prenasičenem s kulisami in praktično izredno razgibanemu človeku, vendarle vseskozi izredno poštenemu in doslednemu. Njegov Hamlet se je sprehajal po odru, prenasičenem s kulisami in praktično izredno razgibanemu človeku, vendarle vseskozi izredno poštenemu in doslednemu. Njegov Hamlet se je sprehajal po odru, prenasičenem s kulisami in praktično izredno razgibanemu človeku, vendarle vseskozi izredno poštenemu in doslednemu.

Ko zdaj združujem vtise o tej gledališki predstavi, mi stopa v ospredje predvsem dvoje: Hamlet tragedija, zgodovinska kronika, akcijska zgodba in Hamlet igralec Slavko Polanc.

Prva ugotovitev gre režiserjevemu delu, druga gle-

dališkemu amaterju. Slavku Polancu gre torej predvsem zasluga, da je osrednji lik v tem gledališkem delu bival na odru, postal polna in močna osebnost, razrvana in razpeta med ljudi, ki spletkarijo in žive ob njem, pa bi radi, da bi jim stopil s poti, se jim umaknil in naredil prostor. Obenem je zaradi ostalih igralcev postala jeseniška uprizoritev nazorna potrditev ugotovitve, da je Hamlet lahko tudi akcija in manj miselni traktat, sentimentalka in manj »zrcalna podoba« ljudi.

Igralci so se trudili, da bi tekst izgovarjali, pripovedovali čim razumljiveje in stavke spleтали v enotne miselne kompozicije. Seveda je njihov napor našel rezultat, vendar so, če združimo vse igralske stvaritve, igrali le zgodbo o Hamletu. Prikrit ali pa neizpovedan, z izjemo Polanca, je ostal njihov lasten odnos do junakov, ki so jih predstavljali oblečeni v njihove kostume in maske. Vsakokratna časovna aktualnost se je zaradi tega umaknila historični gledališki ekshibiciji. Tako smo lahko videli marsikaj, kar se odmika današnjemu okusu gledališkega obiskovalca in pričča še o večerajšnjem vplivu gledališča viharnikov na naše gledališčišnike.

Do kod segajo merila, po katerih naj sodimo gledališko stvaritev nekega amaterskega gledališča? Segala naj bi do tja, kamor so že segle njihove najkvalitetnejše stvaritve. In če sodimo po nekaterih uprizoritvah jeseniških amaterjev, potem lahko zapišemo, da so bila naša pričakovanja večja od tistega, kar smo lahko videli. Tudi zasedba nekaterih igralcev ni bila najbolj odgovarjajoča, po drugi strani pa bi se Jeseničani s Shakespearejem lahko srečali ob katerem od ostalih njegovih del, manj zahtevnem in z manjšim številom vlog.

In navkljub vsem tem zažrkom smo vendarle njihove ljubiteljske vneme lahko samo veselili.

Božo Sprajc

Koncert mladinskega godalnega orkestra

V okviru proslav ob slovenskem kulturnem prazniku je glasbena šola v Kranju pripravila v petek, 9. februarja zvečer, koncert mladinskega godalnega orkestra pod vodstvom dolgoletnega dirigenta Petra Liparja. Na sporedu so bile skladbe slovenskih skladateljev Daneta Škerla, Lucijan Marije Škerjanca,

Benjamina Ipavca in Petra Liparja.

Mladinski godalni orkester, ki šteje trindvajset članov, že več let uspešno muzicira pod vodstvom dirigenta Petra Liparja. Večletno skupno delo ter veselje do igranja je ustvarilo tisto ubranost in subtilno podrejanje dirigentu, ki je lastno vsem dobrim godalnimi orkestrom.

L.

Te dni po svetu

Beograd, 10. februarja — Po tridnevnu zasedanju se je danes v Beogradu končal VIII. kongres zveze mladine Jugoslavije. Mladi delegati na kongresu so razpravljali predvsem o reformi in samoupravljanju. Ugotovili so, da bo kongres močno vplival na delo mladinske organizacije v prihodnje. Za novega predsednika CK ZMJ so izvolili dosedanega predsednika ZM Slovenije Janeza Kocjančiča.

Kairo, 10. februarja — Na novo turnejo po državah Srednjega vzhoda je odšel poseben odposlanec OZN Gunnar Jarring. Obiskal bo Jeruzalem, Aman in Kairo. Gunnar bo tako še zadnjič poskušal najti izhod iz zagate, v kateri je običajna njegova posredovalna misija.

Pariz, 10. februarja — Danes se je začela zahodnoevropska konferenca za podporo španskemu ljudstvu v boju proti frankistični diktaturi. Konference so se udeležili predstavniki Francije, Italije, Zahodne Nemčije, Belgije in Danske.

Moskva, 11. februarja — Danes je prispel na dvodnevni obisk v Moskvo generalni sekretar OZN U Tant. S sovjetskimi voditelji se bo pogovarjal o vietnamskem spopadu.

Pariz, 11. februarja — Književnik Oskar Davičo je priredil večer svoje poezije v klubu mladih pariških pesnikov. Na večeru sta bila tudi predsednik društva Francija—Jugoslavija in jugoslovanski veleposlanik v Parizu.

New York, 12. februarja — Sef ameriškega generalštaba Earle Wheeler je priporočil uporabo atomskega orožja, da bi se ameriške sile obdržale v Khe Sanhu. Čeprav je Bela hiša zanikala, da predsednik Johnson razmišlja o predlogih generalov, kaže, da bo razen zunanje političnega odbora vseeno ni neutemeljena.

Bonn, 12. februarja — Zahodnonemški zunanji minister Willy Brandt je opozoril Kiesingerjevo krščansko demokratsko unijo, da bo odstopil, če ne bo mogel izpeljati »vzhodne politike«.

Beograd, 12. februarja — Sinoči je umrl Ilija Milkić, eden izmed Leninovih sodelavcev in prvakov srbske socialdemokratske stranke.

Rim, 12. februarja — Po noči so začeli stavkati zdravniki in rentgenologi v 2000 italijanskih bolnišnicah. Zdravniki zahtevajo večje in bolj plače. Med stavko bodo opravljali le najnujnejše operacije in prvo pomoč.

Ljudje

V indijskem glavnem mestu New Delhiju že nekaj dni zaseda druga svetovna konferenca o trgovini in razvoju (UNCTAD II), na njej pa sodeluje 1500 delegatov iz 132 držav.

Štiri leta po prvi — ženevski — konferenci o trgovini in razvoju se v New Delhiju odvija (kot je zapisal komentator Dela) »sestaneke revnih in bogatih«, sestanek, katerega namen je ustvariti svetovno strategijo za razvoj, ki bi slonela na politični volji in solidarnosti razvitih in razvijajočih se držav. Same priprave na svetovno konferenco o trgovini in razvoju so potekale v znamenju očitnega namena, da bi se ta konferenca spremenila v začetek dolgoročne »kooperativne« akcije. Ze na alžirskem sestanku so nekatere države pripravile izhodišča, ki ne bi poglobljala razlik med razvitimi in nerazvitimi, temveč bi spremenila današnje loče-

Naraščanje prepada med razvitimi in nerazvitimi

vanje med bogatimi in revnimi v razvoj svetovnega gospodarstva kot celote. Kajti dežele v razvoju je ločeval in še ločuje od industrijsko razvitih dežel vse večji propad. Konkretnije, visoko razvite industrijske države s svojo gospodarsko politiko ne teže za tem, da bi podprle nacionalna gospodarstva dežel v razvoju, temveč gre njihova politika bolj v to smer, da uporablja predvsem surovinsko bazo dežel v razvoju, v zameno za to pa ne dajejo dovolj sredstev. Rečeno je bilo, da bo narodni dohodek dežel v razvoju rasel za pet odstotkov letno. Toda dejansko je bil ta porast le štiri odstotni, medtem ko je narodni dohodek na prebivalca rasel le za 1,5 % letno. Industrijsko razvite države so obljubile, da bodo premlvale v države v razvoju najmanj en odstotek svojega narodnega dohodka, vendar so ga lani premlvale dejansko le 0,62 %. Vzporedno s tem so se v nerazvitih državah povečali jav-

ni dolgovi v obdobju 1955 — 65 od desetih na štirideset milijard dolarjev, letne obresti in obroki za posojila pa od 0,8 na več kot 4 milijarde dolarjev. Iz vsega tega izhaja vprašanje, ali so industrijsko razvite države sploh zainteresirane za razvoj nerazvitih.

Če nekoliko podrobneje razčlenimo udeležbo držav v svetovni trgovini, vidimo da odpade 63 % vse svetovne trgovine na menjavo med kapitalističnimi državami, socialističnimi in deželami v razvoju. V teh 63 % sodelujejo razvite industrijske dežele z 52 odstotki, socialistične države s 7 % in same dežele v razvoju s 4 %. Torej odpade na menjavo med temi skupinami komaj 37 % vse svetovne trgovine. Največ trgovine v okviru omenjenih 37 odstotkov odpade na trgovino med razvitimi kapitalističnimi in razvijajočimi se deželami — 29 % medtem ko obsega menjavo med socialističnimi in deželami v razvoju le 2,5 % svetovne trgovine. Ob

tem je zanimivo to, da se menjava med kapitalističnimi deželami in državami v razvoju krepi, medtem ko trgovina med deželami v razvoju in socialističnimi državami relativno zaostaja. Tako se na zemeljski polobli kristalizirata dva svetova — bogati Sever in siromašni Jug, ki vse bolj postaja svetovno »predmestje«.

Na koncu lahko zapišemo, da bo uspeh druge svetovne konference o trgovini in razvoju v New Delhiju odvisen od razmerja gospodarskih in političnih sil ter potreb omenjenih treh skupin svetovnega gospodarstva, odvisen bo od pripravljenosti svetovnega Severja, da prislunne potrebam in nujnostim razvoja dežel v razvoju. Seveda pa bo uspeh odvisen tudi od samih dežel v razvoju, ki morajo tudi same iskati nova pota svetovnega gospodarstva in opozarjati na posamezne interese svetovnih ekonomskih skupin.

V. G.

in dogodki

Z razstave v galeriji na loškem gradu Enotnost lesa in bron

Minulo soboto smo bili v nekoliko prenovljeni galeriji Loškega muzeja priče otvoritvi razstave kiparskih del umetnika Petra Černeta. Prva tovrstna prireditel v letošnjem letu je v galerijo privabila veliko število ljubiteljev likovne umetnosti.

Ko pišemo o vtisih iz galerije, velja že takoj na začetku omeniti neko značilnost, ki bo, upajmo, v bodoče prešla v ustaljeno prakso in, ki bo v prizadevanjih za popularizacijo likovne umetnosti pomenila velik korak naprej. Prireditelj je tokrat namreč uspel pritegniti k sodelovanju pri organizaciji razstave kemično tovarno JUB iz Dola pri Ljubljani, ki je prevzela pokroviteljstvo nad prireditvijo. V uvodnem govoru se je direktor Loškega muzeja prof. Andrej Pavlovec prisotnim predstavnikom tega kolektiva zahvalil za razumevanje in pomoč. Hkrati je poudaril nujnost takšnega sožitja industrije in kulture, saj je v današnjem času miselnost, da sta ti dve obliki človekovega delovanja in izražanja nezdružljivi, nevzdržna in absurdna.

Kipar Peter Černe je v galeriji razpostavil 43 plastik. To je doslej najobširnejša zbirka del tega umetnika, prikazana na eni sami razstavi. Obiskovalci imajo priložnost spremljati rast in spreminjanje načina kiparjevega umetniškega izražanja, kajti ciklus plastik s skupnim naslovom Pogrebci je nastal že leta 1961, Trojica naprimer

pa je umetnina najnovejšega datuma.

Peter Černe je diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani in leta 1967 na Specialni šoli za kiparstvo. V svojih zgodnejših delih je združil značilnosti domače primitivne plastike in črnske smeri. Ustvarjal je v lesu. Tu prihaja do izraza umetnikova nagnjenost do grafične tehnike. Kasneje je grafizem vse bolj opuščal, rezljane površine nadomesti gladka obdelava. Počasi je zgozlj lesene kipe pričela izpodrivati plastika z vgrajenimi kovinskimi vložki. Kipar je šel še dlje in vse več uporabljal kovino. Les postane samo jedro bakrenega ali bronastega plašča. Ta odklon in izbira materiala pomeni od prvotne tehnike obdelave nekaj umetnikov obračun s prejšnjimi vzori, s primitivno plastiko. S temi deli je kipar postal samosvoj, izvirni, sugestivni. Morda je kovinski okvir, baker ali še trši bron, ki ovijata in stiskata mehko leseno jedro, simbolični prikaz človekove neizmerne utesnjenosti, njegove majhnosti in nemoči do vseh neštetihih dogajanj, norm, omejitev in zavor sodobnega sveta, ki ga dušijo, tlačijo in poneumljajo, pa je kot posameznik preveč neboljen, da bi jih strl. Spričo vsega naštetega lahko o kiparju Černetu zaključimo, da je svež, samosvoj umetnik in kot tak naponovljiv. Bilo bi zanimivo vedeti, kakšen način izražanja svojega notranjega jaza bo ustvarjalni

umetnikov duh izbral v prihodnje.

Toliko o sami razstavi. O avtoritvi pa velja omeniti še to, da je prireditelj poprosil za sodelovanje na njej škofjeloški orkester zabavne glasbe Down Beat, ki je kljub

dokaj beatniškemu imenu ta večer dokazal, da je mojster tudi v izvajanju resnejših skladb. Sodelovanje tega ansambla je prijetno popestrilo sobotni večer v galeriji sredi starega loškega gradu.

I. G.

Loški muzej in Kemična industrija JUB Dol pri Ljubljani sta v soboto odprla razstavo kiparskih del akademskega slikarja Petra Černeta. Pokrovitelj razstave, ki so jo odprli v počastitev slovenskega kulturnega praznika, je Kemična industrija JUB Dol pri Ljubljani — Foto F. Perdan

Matija Valjavec,

pesnik deželice pod Storžičem

(Nadalevanje in konec)

Naša pripoved, bolj kratka portretna skica o Valjavcu, gre h kraju. Pred slovesom od Kračmanove deželice pod bližnjimi gorami — saj se bomo morali kmalu podati v Janezom Mencingerjem v Bohinj in z Jankom Kersnikom v Črni graben — pa moramo le še káko povedati iz osebnega življenja našega ljubeznivega rojaka.

Največ spominov na Valjavca je ohranil pisatelj Janez Trdina, ki je dolga leta v Ljubljani, na Dunaju in v Varaždinu prijateljeval z njim. Sam pravi:

»Med vsemi sošolci sem ljubil najbolj in pajdašil se najraje in z največo voljo s pesnikom Valjavcem. Vsak dan sva se pomenkovala prav po bratovsko in prebirala njegove poezije.«

Seveda, med prisrčnimi prijatelji je marsikaj dopustno. Tudi prevelika odkritost. S to je Trdina svojega prijatelja v svojih »Spominih« prav obilno obsul. Táke je o njem povedal:

Na domu se je bil zaljubil. Prav za prav ne vem, kaj se je godilo, povedal bom le to, kar so mi drugi pravili. Ljubico si je Matija izvolil kmečko, brhko deklico iz fare. Sin premožnega krčmarja jo je hotel obenem ne le ljubiti ampak tudi vzeti, kar pa ni prišlo nikoli na misel mojemu prijatelju. Zato je bilo res pametno, da sta se tekmeča tako lepo pogodila. Opoldne sta se v krčmi pisano gledala. Kmečki fant je strašno zabavljal zoper škriče. Matija vidi, kam pes taco moli in reče jeznemu: veš kaj, bodiva si prijatelja, saj se lahko pogodiva. Dam ti punčko, ti pa meni vince; dokler bom doma na vakancih, daj mi vsak dan bokal vina. Fant je bil vesel, udarila sta si v roke in stvar je bila končana. — Deklica se je sicer malo pojokala; kot praktična kmetica pa se je brž potolažila, ko je videla, da jo bo krčmarjev sin zagotovo zasnubil. V to znamenje ji je že prihodnjo nedeljo prinesel svilen pisano ruto v dar.

Trdina še pripominja, da je bil ta zadeva v našem kmečkem raznim nepoetičnem vzdušju prav mogoča.

In tudi flegmatičnemu Valjavcu podobna.

Iz varaždinskih dni, ko sta oba prijatelja že bila profesorja, pripoveduje Trdina:

Matija je živel marsikaj slabo; nekaj, ker včasih ni imel dovoljnega dohodka, najbolj pa zato, ker ni znal nikakor gospodariti. V tem je bil enak Schillerju in brezštevlnim drugim poetom. Kadar je bilo denarja, je šlo z betom, v pomanjkanju pa s psom. Jedel je grozno naglo, dobro in veliko: kolikor pomnil, je prekosil vse moje znance z apetitom svojega želodca. Pa je tudi kaj izdalo; odgojil si je čvrsto, prav lepo urejeno truplo. Toda se ni menil dosti, če je moral prav več dni stradati. Če je težila žep praznina, je ostal doma, pa se ulegši na trebuh, spravil na Pegaza in srknil včasih iz vrča debel požirek vode. Sploh je pesnikoval najraje in najlaglje leže na trebuhu, ali v travi ali pa na postelji kakor so nanašali letni časi. Največ pesmi je rodil po debelem obedu ali pa v hudi lakoti.

Matija je bil tako srečen, da se ni nikoli navadil, kaditi. Malokdaj je popalil kako smotko. Če pa je že kadil, je tedaj nastal strašen smeh. Z levico je držal smotko, v desnici pa kos kruha. Pa je tako kadil in prigrizoval od začetka do konca.

Nesoglasje pa je med prijateljem nastalo, ko se je Valjavec l. 1864 v Varaždinu poročil. Za življenjsko družico si je izbral Hrvatice, hčerko katastrskega geometra. Rodila mu je ta zvesta žena kar devetero otrok, osem sinov in eno dekle. Izmed teh so mu štirje fantje umrli že v zgodnji mladosti. — Najstarejši sin, doktor Julijan, je postal okrajni zdravnik, doktor Dionizij je bil odvetnik, Slavoj je bil pravtako pravnik, četrti sin se je posvetil vojaški kariieri. — O še živečih Valjavčevih potomcih pa tudi o številnih njegovih sorodnikih, ki so se mi pismeno oglasili, bo stekla beseda kdaj drugič. Kakor tudi o Valjavčevem grobu na zagrebškem Mirogoju.

Ze iz teh skopih podatkov nam je očitna Valjavčeva resnost in družinska solid-

nost, ker oboje Trdini dostokrat ni bilo všeč. Sam ves vehementen je očital Valjavcu hladnost, flegmo, ravnodušnost, nerevolucionarnost. Valjavec pa nazaj: »Tebi je lahko biti revolucionaren, ki si sam na svetu. Jaz pa imam družino in moram skrbeti za njo!«

Oba moža je odlikovala čebelja marljivost, toda njuni poti sta tako različno končali: Valjavec, skrben družinski oče, je ugasnil sredi žalujočih otrok — Trdina, nemirni Ahasver, pa je taval in taval po Gorjancih, brez prave družinske sreče mu je izteklo življenje.

VALJAVCEVA PRIZNANJA

Pred dvema letoma, ob Prešernovem dnevu 1966, smo predlagali uvedbo »Valjavčevih priznanj«, ki naj bi jih skupščina kranjske občine podeljevala vsako leto ob občinskem prazniku, prvega avgusta.

V mislih smo imeli vsaj skromna priznanja za nekatere marljive, požrtvovalne in predane ljudsko-prosvetne delavce, predvsem na našem podeželju.

Toda naleteli smo, kot v stoterih drugih primerih, na gluho lozo. (Kaj pa je spet to, bi utegnili vprašati moj zvesti bralec? Pisatelj Trdina je slišal ta izraz v vaseh pod Gorjanci; pomeni pa gozdna to pobočje, ki ne da nobenega odmeva, če še tako vpiješ vanj. Gluha tišina, brez odgovora in odmeva...)

Za dostojna in številna priznanja najvišjih dosežkov na področju kulture je v naši domovini (pa tudi v naši občini) dobro poskrbljeno. Tu so Prešernove, tu so Kajuhove pa Žagarjeve, Trdinove in druge nagrade.

Pa tudi na področjih drugih družbenih dejavnosti (šport, popevkarstvo, filmarstvo, gasilstvo in pod.) naletimo na določene oblike javnih priznanj za najvišje dosežke ali pa za dolgoletno udejstvovanje. Pa najsi bodo ta priznanja nagrade ali zgolj časti.

Le za tiho in vztrajno mravljico, ljudsko-prosvetnega delavca na vasi ali v delovnem kolektivu, vse življenje ni nobenih priznanj, nobenih nagrad, nobenih časti... Prej kakhi očitki, kritike in posmehi...

Prilika je sedajle, za premislek o pojmu prosvetnega ali pa kulturnega delavca. Navadno istovetimo s prvim pojmom učitelja in profesorja, s pojmom kulturnega delavca pa umetnike (pesnike, pisatelje, slikarje, glasbenike) in znanstvenike. Pojma sta očitno zgrešena: pravi prosvetni delavec je angažiran, stori »kar more, ne le kar veleva mu stan; torej učitelj, ki se ogiba in odklanja kakršnokoli sodelovanje v javnem družbenem udejstvovanju, je pač le učitelj. Pro-

svetni delavec v pravem pomenu besede pa je čevljarjski pomočnik, ki v prostem času vzorno skrbi in vodi vaško knjižnico. Ali pa računovodkinja nekega podjetja, ki v prostem času vodi v domači vasi pevski zbor in režira igre. To je prosvetna delavka, ki se ji je treba odkriti! Ne pa kaka profesorica, ki izven učnih ur ne migne s prstom za kako neplačano delo med ljudmi.

Kako bridko prav utegnem imeti, dokazuje tudi primer s pojmom kulturnega delavca. Obstojal naj bi nekje Klub kulturnih delavcev — ko pa je treba izbrati izmed njih nekaj društvenih odborikov, nastanejo nezamisljive težave: sleherni (če izvzamem enega ali dva stara utrujena garača) se otepa kakršnokoli funkcije. Pesnik hoče le pesnikovati, slikar le slikati, glasbenik le komponirati — za tisto bore malo dela (nekaj sej, zapiski, nekaj organiziranj kulturnih večerov in razstav) pa ni ljudi. Torej imenujemo te ljudi, ki žive le zase in za svoje delo, s praviim imenom: pesnika, slikarja, komponista — naslov kulturnega delavca pa prepustimo onim umetnikom in znanstvenikom, ki ne žive le zase in svoje delo, pač pa se zavestno in požrtvovalno vključujejo v javno družbeno udejstvovanje, ki jim je mar kaj več — kot pa le lastni ego!

A vrnilo se raje od teh trpkih a potrebnih razmišljanj k zamisli o Valjavčevih priznanjih. Ozreti se je treba kdajpakdaj z mestnih višav tudi v vase, kjer pravzaprav klije resnična rast našega ljudstva. Nešteto je generacij amaterskih gledaliških oblikovalcev, ki so večkrat vso svojo mladost pa še dobršen del zrelih let posvetili odrskim deskam. Nihče ne ve, kdor ni nikoli imel s tem opravka, koliko utrujajočih vaj, navadno v mrzlih dvoranicah, je potrebnih, da neko odrsko delce v nevehčih rokah prav dozori. Saj se je dostokrat treba učiti ne le igranja, pač pa tudi govorjenja in obnašanja.

Potem so tu še številni vaški knjižničarji Svobod in drugih društev, ki leta in leta posredujejo preprostim ljudem dobro slovensko knjigo. Njihovo delo ni plačano. Delajo iz ljubezni do lepe knjige in iz družbeno-politične zavestne predanosti.

Ne smemo pozabiti še povodij in pevcev v kmečkih in delavskih pevskih zborih. Koliko je šele tu truda do uglašenosti in uravnave glasov, pa do učenja petja po notah! In 10 in 10 vaj in ponavljanj sleherne pesmi pa učenja besedil in melodij. Smeli bi celo reči, da predstavlja vsak takle vaški ali

delavski pevski zborček pravcato, pa čeprav miniaturno glasbeno šolo, ki vzgaja v pevski kulturi.

Tu so tudi folkloristi — ali kdo ve, koliko je tudi tu treba truda in dela na zahtevnih vajah pred nastopi? Dostokrat taki veseli plesi niso zgolj zabava pač pa trdo delo, stremeče k popolnosti.

Zato bi res kazalo, povsem v skladu z nedavnim predlogom republiškega sekretariata za prosveto in kulturo, ki mimo drugega predvideva tudi najvišja priznanja za organizatorje amaterskega kulturno-prosvetnega življenja, vendarle čimpreje uresničiti naš stari predlog izpred dveh let — ki se v bistvu povsem ujema z nedavnim republiškim predlogom.

Če velja Kranj, rad ali nerad, za prvo občino, vzor vsem drugim v mnogoterih pogledih, storimo še to: priznajmo vsaj s častjo, če že ne moremo z velikimi denarji, delo teh poslednjih idealistov, ki se še javno udejstvujejo iz nesebičnih, plemenitih notranjih nagibov, ki še delajo iz čistega veselja, ne za denar! Saj so ti ljudje zares edini nosilci svetlečih bakel ljudske prosvete na našem podeželju. Primerna priznanja bi te ljudi, ki ne žive le zase, ohrabrila za nadaljno delo. Ne smemo namreč vedno misliti na to, da dolgoletno delo ljudi le kali — gotovo jih tudi izčrpava in utruja in razočarja...

Še utemeljitev: zakaj podeljevati Valjavčeva priznanja prav na občinski praznik? Takrat sredi poletja, je namreč sezona kulturno-prosvetnega dela pri kraju, dá se pregledati rezultate in uspehe za leto nazaj. S podeljevanjem Valjavčevih priznanj, ki pa bi morala sleherni leto zajeti večje število ljudsko-prosvetnih delavcev, pa bi tudi obogatili vsebino praznovanj vsakoletnega občinskega dne.

Zakaj pa smo si za ta priznanja izbrali vprav Valjavčevo ime? Iz vseh dosedanjih naših pisanj o Matiji Valjavcu je mogel sleherni bralec spoznati, da je ta pesnik, naš bližnji rojak z Bele pod Storžičem, torej z ozemlja naše občine, v bistvu zelo poljuden, tudi preprostim ljudem razumljiv, marljiv kot čebelica, saj je vse svoje življenje zbiral ljudske pesmi in pripovedke izpod Storžiča in jih plemenitene posredoval svojemu narodu. Tako nam je ohranil pravi zaklad ljudske umetnosti, ki bi bila brez njegovega dela za vedno izgubljena.

V spomin na ljubeznivega pesnika Valjavca pa v čast našim ljudsko-prosvetnim delavcem vpeljimo še letos Valjavčeva priznanja!

CR TOMIR ZOREC

Pariška nadloga

Lani je francoski minister za kulturo sprožil akcijo za očiščenje pročelij najlepših pariških zgradb. Čiščenje naj bi opravljali vsakih dvajset let. Takrat se je slišalo tudi precej glasov proti, saj bi s tem ostrgali s stavb patino, ki daje svojevrsten videz Parizu. Stavbe sicer lahko očistijo prahu, nešteti pariški spomeniki pa so vsak dan polni golobov, ki ne dajo kdovekoliko na čistočo. Golobi so postali za Pariz že prava nadloga. Na pariških ulicah in trgih je sicer prepovedano hraniti golobe, toda ko je neki policaj skušal preprečiti neki starki, da bi krmila golobe s koruzo, so se vsi mimoidoči zgražali.

Pred ogromnim številom golobov se Pariz brani tako, da jih vsako leto nekaj tisoč polove in pošljejo v druge kraje. Samo lani so ujeli in poslali v provinco okoli 70.000 golobov. Letos pa tudi naslednja leta jih nameravajo 100.000 razseliti po raznih krajih Francije. V Parizu pa jih bo letos po odselitvi še vedno ostalo kakih 900.000. Težavam z golobi pripisujejo Parižani tudi povišanje davkov in taks ter celo podražitev vode. Treba je namreč vedeti, da Pariz vsako leto porabi za čiščenje spomenikov in za razseljevanje golobov okoli 150.000 frankov. Golobov ne preganjajo le zaradi nečistoče, ampak jih dolže tudi, da so krivi šestih odstotkov vseh infekcijskih obolenj.

V borbi proti golobom bodo pariški občini pomagali tudi kemiki. Skupina strokovnjakov je izdelala posebno snov, s katero poškropijo golobjo hrano. To sredstvo golobov ne zastruplja, ampak jih počasi sterilizira.

Izračunali so že, koliko izdatkov bo pariška občina prihranila za čiščenje spomenikov, ker bo golobov manj. Porabili bi natanko 185.000 delovnih ur manj.

Visoka vzdrževalnina

Nedavno tega sta se pred nekim pariškim sodiščem ločila zakonca Belmondo. Vzrok za ločitev je bilo nagnjenje Jeana Paula Belmonta do Ursulle Andress. Spoznala sta se pred dvema letoma ob snemanju filma Mož iz Hong Konga, ki smo ga gledali tudi pri nas. Belmontova žena je zahtevala zase in za tri otroke visoko vzdrževalnino. Tako bo moral Jean Paul mesečno odšteti svojim otrokom kar blizu dva milijona starih dinarjev vzdrževalnine.

Zanj ni bilo prave žene

V Messini na Siciliji so nedavno tega obsodili na devet let zapora človeka, ki so mu rekli kar »največkrat oženjeni Italijan«. Zenil se je šestkrat, sedmič se ni več ulegnil. V cerkev so namreč vdrli karabinjerji in mu pred prestrašeno nevesto nataknilo lisice ter ga odvedli.

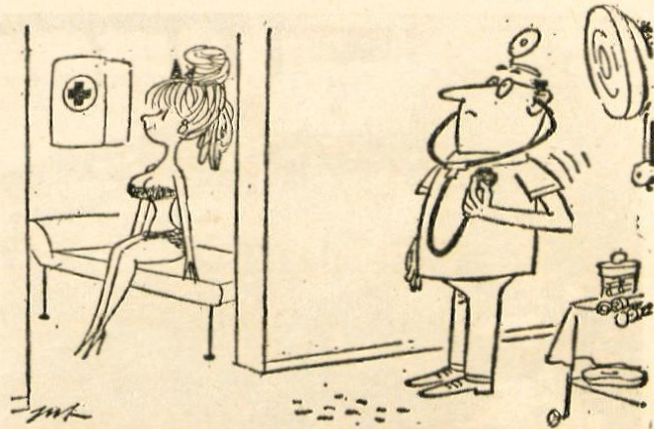
Piše se Aldo Carlo Donati in je star štirideset let. Pred sodiščem je sicer izjavil, da je imel zato toliko žena, ker je vedno mislil, da je našel tisto pravo. Prevarane žene niso prišle na sodišče, da bi pričale proti bivšemu možu, razen ene same. Vse te Donatijeve žene niso bile preproste, kakor bi kdo mislil. V Milanu se je bil oženil z zdravnico, potem sta bili tudi dve učiteljici, zadnja pa je bila profesorica. Najbrž podjetnemu Italijanu ne gre odrekati neke privlačnosti, s katero je zapeljeval žene, še bolj pa je delovalo njegovo vedenje »velikega gospoda«. Seveda le po obnašanju, kajti njegovi žepi so bili prazni. Banka pa je bila vedno takrat zaprta, kadar je potreboval denar ali pa je našel kak drug izgovor. Zakon je navadno trajal, dokler je žena imela kaj denarja. Ko denarja ni bilo več, je Donati izginil.

Predstavljal se je kot zdravnik, slavni kirurg, kot advokat, oficir v komandi Atlantskega pakta in podobno. Za vsako predstavo je imel pripravljeno uniformo in potrebne dokumente. Ti so bili seveda ponarejeni. Ob-

tožnica ga je bremenila bigamije, ponarejanja dokumentov, nošenja uniforme in podobnih kaznivih dejanj.

Profesorica Maria Peluso je spoznala Donatija v vlaku. Predstavljal se ji je kot obveščevalni oficir iz komande Atlantskega pakta. Profesorica ga je predstavila svoji družini v Messini. Donati se je izvrstno znašel med sorodniki, med katerimi je bilo nekaj advokatov in zdravnikov. V zadnjem trenutku se je nekemu od sorodnikov zadelo nekaj sumljivo in je opozoril policijo. Ta je prišla še pravi čas — prav pred oltar.

Pred sodiščem so ga advokati poskušali braniti kot človeka, ki je potreben pomoči psihiatra in s tem neodgovornega za svoja dejanja, vendar tega sodišče ni upoštevalo. Pred sodiščem je Donati še povedal, da sam ne more biti kriv, če se je vedno zmotil, ko je mislil, da je končno našel pravo ženo. Če bi bil on sodišče, bi za tak primer dosodil samo pet let zapora.

BREZ BESED

Za kulisami festivala v San Remu

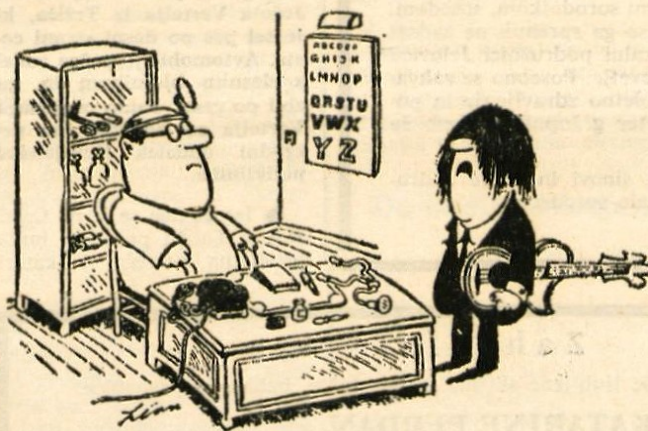
Slavna črna pevka Ertha Kitt si najbrž ne bo nikoli odpustila, da je sprejela povabilo na popevkarski festival v San Remu. Njena pesem se sicer ni uvrstila v finale, toda to ni bilo tisto, zaradi česar je slavna pevka bridko jokala. Skladatelj popevke, ki jo je pela Ertha, ni bil z njenim petjem prav

nič zadovoljen. Se več. Pevki je oponesel, da grozno prepeva in da mu je uničila vse upe na uvrstitev njegove popevke. Prav tako ni štedil besed tudi avtor besedila. Od organizatorja festivala je celo zahteval, naj pesem poje kak drug pevec, samo Ertha Kitt ne.

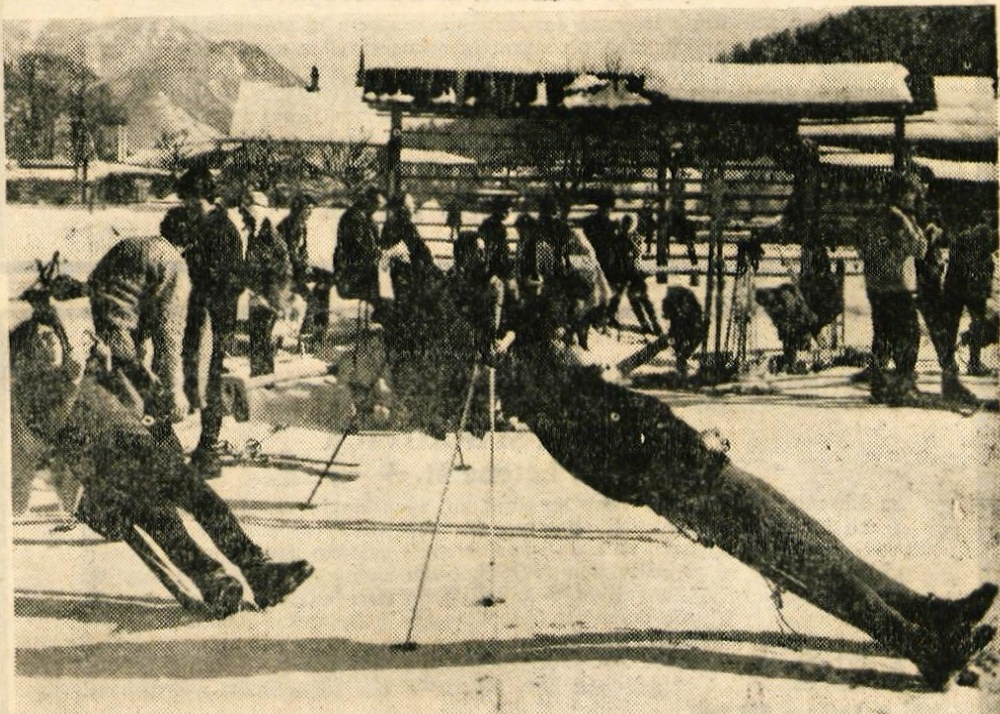
Tudi nekateri drugi znani pevci so nezadovoljni zapustili festival. Seveda zato, ker se njihove pesmi niso uvrstile v finale. Francoski pevec Sacha Distel je demonstrativno še pred koncem festivala odšel. Kanadski pevec Paul Anka pa se je odločil, da ga San Remo in festival ne bosta več videla.

Papež sprejel Armstronga

Po festivalu zabavnih melodij v San Remu je znan trobentač in pevec Louis Armstrong odpotoval v Vatikan, kjer ga je sprejel v privatni avdienci papež Pavel VI. Sprejem je trajal deset minut.

Doktor, pomagajte mi, čisto nič ne vidim!

Zimsko »poletje« na snegu — Foto Perdan

Nesreče preteklega tedna

Od petka, 9. februarja, se je na gorenjskih cestah pripetilo osem prometnih nesreč. Od teh so bile štiri lažjega značaja, saj je materialne škode pod 1000 N dinarjev.

● V soboto, 10. februarja popoldne, se je hudo ponesrečil Aleksander Petrovič. Nesreča se je pripetila na Visokem pri hiši številka 57. Osebni avtomobil KR 118-85, ki ga je vozil Marjan Kozelj, je vozil od Hotemož proti Kranju. Na Visokem je sredi ceste opazil pešca. Hotel ga je prehiteti po levi strani, tedaj pa naj bi pešec napravil korak proti avtomobilu tako, da ga je ta zbil. Petrovič se je v nesreči hudo ranil, na avtomobilu pa je za 1700 novih dinarjev škoda.

● V nedeljo nekaj minut po polnoči se je na Polci pri Naklem pripetila nesreča, v kateri se je spet pešec hudo poškodoval. Osebni avtomobil KR 23-62, ki ga je vozil Aleš Paternoster iz Kranja, je peljal od Nakla proti Kranju. V bližini Police se je srečal z avtobusom in pri tem zasenčil dolge luči. Zaradi tega ni pred seboj opazil Jožeta Vertelja iz Tržiča, ki je šel peš po desni strani ceste. Avtomobil je pešca zadel z desnim blatnikom in ga zbil po cesti. Hudo ranjenega Vertelja so odpeljali na neugodni oddelk ljubljanske poliklinike.

● Istega dne se je na Cesti JLA v Tržiču pripetila huda prometna nesreča, v kateri

je bil hudo poškodovan Marjan Herak iz Bistrice pri Tržiču. Iz Pristave je pripeljal v Tržič osebni avtomobil LJ 611-76, ki ga je vozil Stipe Vegar iz Domžal. Na cesti JLA je vozilo obračal, pri tem pa se ni prepričal, če je cesta prosta. Pri obračanju je zaprl pot Marjanu Heraku, ki je z motornim kolesom pripeljal iz nasprotnne smeri. Pri trčenju je Herak

dobil težje poškodbe, na vozilih pa je za 950 N din škoda.

● V nedeljo pozno ponoči je na cesti četrtega reda na Trati pri Škofji Loki voznik osebnega avtomobila KR 54-62 Drago Peternej iz Ljubljane na poledeneli cesti trčil v betonsko verejo. Voznik ni bil ranjen, škode na avtomobilu pa je za 1500 N dinarjev. L. M.

Našli so ga mrtvega

V ponedeljek so v Ribnem pri Bledu našli v skrajno zanemarjenem stanovanju mrtvega Matevža Trpinca, roj.

1908. Pokojni je živel sam. Zdravnik je ugotovil, da je pokojni umrl zaradi popolne izčrpanosti. L. M.

Ceprav smo tako rekoč še sredi zime, se na gorenjskih cestah že kaže škoda. Posebno na tistih, kjer je asfaltna prevleka tanjša, kaže, da bo škoda precej velika — Foto F. Perdan

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in tasta

JANEZA ŽONTARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so ga spremili na zadnji poti, kolektivu LTH, sindikalni podružnici Jelovica in hotelu Jelen za vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo dr. Petriču za dolgoletno zdravljenje in požrtvovalnost, dr. Beleharju ter g. župniku. Vsem še enkrat naša zahvala.

Zalujoči: žena, sinovi in hčere z družinami, ter ostalo sorodstvo

Šutna, 9. 2. 1968

Zahvala

Ob bridki izgubi naše ljubljene skrbne mame, tašče, babice in prababice

KATARINE PERDAN

Žnidarjeve mame iz Šenčurja 41

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in sočustvovali z nami ter jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti in ji s cvetjem zasuli njen grob. Posebno se zahvaljujemo dr. Novaku za njegovo požrtvovalno skrb. Zahvaljujemo se tudi sodelavcem podjetja Komunalni servis Kranj in Kokra Kranj za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo. Enako se zahvaljujemo tudi duhovščini iz Šenčurja. Še enkrat vsem iskrena hvala.

Zalujoči: sin Matija z družino, hčerka Milka in Angela z družino in ostalo sorodstvo

Šenčur, 13. 2. 1968

Zahvala

Ob bridki izgubi mojega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

ALOJZA MARKOVIČA iz Letenc št. 3

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in sočustvovali z nami ter ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti in mu s cvetjem zasuli njegov prerani grob. Posebno se zahvaljujemo dr. Hriberniku za njegovo požrtvovalnost in skrb med boleznijo. Zahvaljujemo se tudi g. župniku iz Gorič, pevčevemu društvu upokojencev iz Kranja, kakor tudi sodelavcem iz Bobovka, kolektivu Servisnega podjetja Planika odd. 121 in Klavnice Kranj. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Frančiška, hčerka in sinovi z družinami

Letence, 3. 2. 1968

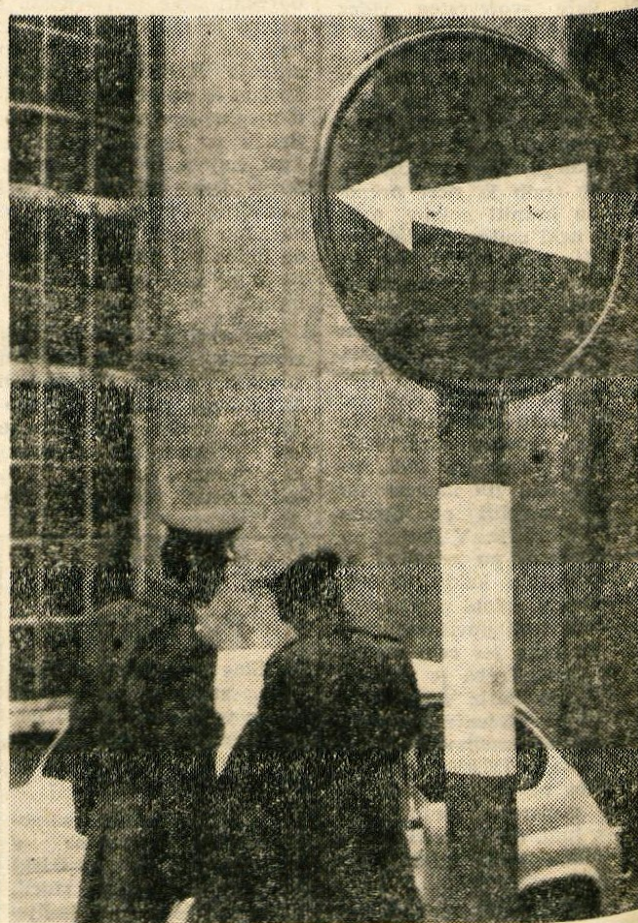
Zahvala

Ob boleči in nenadni smrti najinega sinčka

KARLIJA KLAJŽARJA

se iskreno zahvaljujeva vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, zasuli njegov prerani grob s cvetjem in nama v najtežjih trenutkih stali ob strani. Posebno se zahvaljujeva tov. ing. Pustu, sorodnikom in sosedom ter osebju zdravstvenega doma Kranj za njihovo nesebično pomoč. Iskrena hvala tudi kolektivoma »Mladinske knjige« in Iskrena

Zalujoča mamica in očka

Pred kratkim so v nekaterih kranjskih ulicah postavili nekaj novih prometnih znakov. Ti znaki so presenetili že prenekateriga voznika, saj jih doslej niso bili vajeni. — Foto Perdan

Številne proslave

ob slovenskem kulturnem prazniku po vsej Gorenjski

Ob 8. februarju — obletnici smrti največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna — so bile po vsej Gorenjski številne proslave in prireditve. Povsod, zlasti po šolah, so počastili spomin na Prešerna. Najbolj živahno je bilo v tednu okrog 8. februarja v Kranju, kjer je Klub kulturnih delavcev skupaj z drugimi kulturnimi institucijami pripravil pester program prireditev. O nekaterih smo v Glasu že poročali, nekatere pa smo na kratko registrirali v današnji številki.

Iz drugih krajev objavljamo nekaj kratkih zapisov o prireditvah. Vemo, da še zdaleč nismo zajeli vseh. To je tudi praktično nemogoče. Zabeležili smo jih le nekaj, pri tem pa se zavedamo, da smo marsikatero pomembnejšo proslavo izpustili, ker nam bralci in dopisniki ter naši sodelavci o tem pač niso ničesar napisali, pa tudi obveščar nas niso.

Prav zato izkoriščamo to priložnost in ponovno prosimo vse bralce, da nas o takšnih in podobnih prireditvah v svojih krajih obveščajo, da postanejo naši dopisniki, za kaj povsem nemogoče je, da bi brez sodelovanja bralcev novinarji Glasa vedeli za vse.

Finžgarjeve in Prešernove bralne značke

V počastitev slovenskega kulturnega praznika so bile v četrtek prejšnji teden skromne slovesnosti skoraj po vseh osnovnih šolah na Gorenjskem. Učenci so prejeli kot nagrado za dobro poznavanje literature Finžgarjeve oziroma Prešernove bralne značke. Tako so v jeseniški in radovljški občini podelili 1203 Finžgarjeve značke, in sicer 104 zlate, 383 srebrnih in 716 bronastih.

Za dobro poznavanje Prešernovega dela so učenci osnovnih šol v kranjski, loški in trziški občini dobili bronaste značke. Razen tega so bile podeljene tudi pohvale za branje, priznanja za branje in priznanja za poznavanje književnosti. Vseh teh priznanj je bilo v Kranju 953, Trziču 243 in v Škofji Loki 649. Pri podatkih iz Trziča ni upoštevana šola heroja Bračiča, ker ima tekmovanje podaljšano.

- SZ

Tržič

V Tržiču so v četrtek zvečer proslavili slovenski kulturni praznik z literarnim večerom, na katerem so Prešernove, Gradnikove, Zupančičeve in Bartolove pesmi re-

citirali Janez Majer, Marina Bobič in Marjetka Gros. Literarni večer, na katerem so se spomnili tudi devetdesetletnice rojstva Otona Zupančiča ter lani umrlih umetnikov Alojza Gradnika in Vladimira Bartola, je pripravil Tone Pretnar.

V petek je v Trziču nastopil Slovenski oktet, in sicer popoldne za mladino, zvečer pa za odrasle Tržičane.

Prešernov dan so počastili tudi na vseh trziških šolah s priložnostnimi proslavami in slovesnostmi.

vg

Bled

Blejski pionirji so se na svečano proslavo slovenskega kulturnega praznika dlje pripravljali. Pester program so izvedli v Festivalni dvorani. Povabili so znanega pisatelja Ivana Ribiča-Stojana, ki jim je pripovedoval o svojem delu. Proslavo so zaključili s slovesno podelitvijo Finžgarjeve bralne značke, za katero je na šoli letos tekmovalo 132 pionirjev. 14 jih je dobilo zlato, 26 srebrno, ostali pa bronasto značko.

M. S.

Kropa

Kot že več let zapovrstjo (razen lani) so tudi letos v Kropi počastili spomin na velikega pesnika. To pot so ga spoznali s prav posebne plati v zvezi z njegovimi sodobniki Potočnikom, Langusom, Tomanom in njegovo ženo Josipino Turnograjsko, Luizo Pesjakovo in še z drugimi. O teh ljudeh je predaval kustos Prešernovega spominskega muzeja Kranj Crtomir Zorec, sodelovali pa so še recitatorji, pevski zbor iz Kroke, glasbena šola iz Radovljice ter osemletka v Lipnici s podelitvijo Finžgarjevih bralnih značk. Prireditev je bila v soboto zvečer.

J. A.

Podbrezje

KUD Tabor in TVD Partizan Podbrezje sta v počastitev obletnice Prešernove smrti pripravila sorazmerno zelo obsežen program prireditev s skupnim naslovom Prešernov teden. V ta namen so pripravili lepo izdelano ciklostirano vabilo s seznamom vseh prireditev; vabila so dobili po vseh hišah v Podbrezju in okolici.

Prejšnjo nedeljo, 4. februarja, dopoldne so v knjižnici v Kulturnem domu odprli knjižno razstavo, ki že postaja tradicionalna, saj jo pripravijo vsako leto ob tem času. Popoldne je bila v kulturnem domu proslava, ki jo je pripravil mladinski aktiv Podbrezje. Sodelovali so do-

mači recitatorji, mladinski pevski zbor Podbrezje pod vodstvom Marjana Eržena in učenci podbreške osnovne šole. Proslavo je pripravila učiteljica Metka Pavlin.

V sredo, 7. februarja, bi moral biti literarni večer, ki naj bi ga organizirala delavska univerza Tomo Brejc iz Kranja. Vendar nekaterih slovenskih pisateljev, ki bi morali sodelovati, zaradi neznanih razlogov ni bilo v Podbrezje.

Letošnji Prešernov teden so v Podbrezju zaključili v nedeljo, 11. februarja, in sicer z uprizoritvijo del Šola za očete in Bob iz Kranja, ki ju je režiral Mirko Cegnar.

dh

Jesenice

Likovna sekcija DOLIK Svobode Tone Cufar na Jesenicah prireja že nekaj let v počastitev slovenskega kulturnega praznika kolektivno slikarsko razstavo. Medtem ko so na dosedanjih razstavah sodelovali vsi člani, so se letos odločili, da mora biti razstava v počastitev Prešernovega dne predvsem kvalitetna. Od 47 del, ki jih je predložilo 13 avtorjev, je žirija, v kateri sta bila tudi umetnostna zgodovinarja Cene Avguštin iz Kranja in Andrej Pavlovec iz Skofje Loke, izbrala le 32 del. Razstavo je v soboto zvečer v mali dvorani delavskega doma odprl predsednik jeseniške Svobode Jože Varl. Ob otvoritvi je bil kratek kulturni program. Učenke osnovne šole so recitirale Prešernove pesmi, gojenke glasbene šole pa so zapele dve pesmi. Po kulturnem programu je veterani sekcije DOLIK Jože Čebulj razlagal obiskovalcem posamezna dela; po motivih prevladujejo krajine, v tehnikah pa olje. Razstava bo odprta do 21. februarja.

P. U.

Ogled opere

Poklicna industrijska in tehniška srednja šola na Jesenicah sta letošnji slovenski kulturni praznik primerno počastili. Ljubljanska Opera je za učence obeh šol uprizorila v petek prejšnji teden opero A. Foersterja Gorenjski slavček. Nad 500 učencev obeh šol, ki so se peljali v Ljubljano s posebnim vlakom, je bilo hvaležno vodstvu obeh šol za tako lepo praznovanje slovenskega kulturnega praznika, prav tako pa tudi ljubljanski Operi za nepozabni kulturni užitek ob poslušanju opere, polne gorenjskih, domačih viž. P. U.

V kranjski občini prometna vzgoja najboljša v osnovnih šolah

Prejšnji teden so člani komisije za vzgojo in varnost v cestnem prometu pri skupščini občine Kranj pregledali svoje delo v lanskem letu. Naloga komisije je predvsem ta, da povezuje in koordinira delo vseh organizacij, ki lahko pripomorejo k izboljšanju prometne vzgojenosti občanov in s tem k manjšemu številu prometnih nesreč. Delo komisije ni lahko, saj je v veliki meri odvisno od razumevanja in sposobnosti prepričevanja sodelujočih organizacij kot so AMD, šole, podjetja itd.

Člani komisije so bili najbolj zadovoljni s prometno vzgojo v osnovnih šolah. Kar v vseh 25 šolah imajo redno določenih nekaj ur za prometno vzgojo. Razen tega na šolah deluje 18 družin pionirjev prometnikov. Lani so imeli 158 predavanj po vseh osnovnih šolah v občini, udeležilo pa se jih je okoli 8000 učencev. Za predšolsko mladino je bilo organiziranih 72 predavanj, na šolah II. stopnje pa 61. Zelo dobro so bila obiskana predavanja s filmi (45) in diapozitivi (218).

Prometni izpit za kolesarje je lani opravilo 476 šolarjev, od 3. do 8. razreda pa je bilo testiranih 5123 učencev, od katerih jih je test uspešno opravilo 78,5 odstotka. Učenci

so v okviru pionirske prometne službe kar 2665 ur urejali promet, na 23 kolesarskih ocenjevalnih voznjah pa je sodelovalo okoli 700 mladih.

Dober uspeh v občini je imela tudi zvezna akcija 17. junij — dan zaščite otroka v prometu. Ta dan so bile po vseh osnovnih šolah proslave, ki so bile združene z medrazrednimi tekmovanji o poznavanju cestno prometnih predpisov. Na splošno velja, da je prometna vzgoja v nižjih razredih osnovnih šol temeljitejša kot v višjih, medtem ko je v šolah II. stopnje odvisna predvsem od razumevanja posameznega predmetnega učitelja, ki mu je ta pouk priključen.

Medtem ko je komisiji uspelo prometno vzgojo uvesti v skoraj vseh šolah, je imela pri vzgoji ostalih občanov manj uspeha. Predvsem želijo, da bi AMD in združenje šoferjev in avtomobanikov bolj intenzivno delala na dopolnilni vzgoji svojega članstva.

Za letos ima komisija namen obdržati že vpeljane načine vzgoje, predvideva pa tudi nekaj novih vzgojnih akcij za kolesarje, pešce, ocenjevalne voznje za vozniške vse kategorije itd.

S. Zupan

Do izseljeniškega piknika v Škofji Loki Nova pot na grad

Preteklo leto je bila krajevna skupnost v Škofji Loki zelo delavna, za letos pa si je tudi že začrtala nov program. Med drugim namerava zgraditi novo pešpot na loški grad, saj dosedanja prav gotovo ni v ponos Ločanom.

Na gradnjo nove poti so mislili že leta 1961 in takrat napravili tudi načrt. Zaradi pomanjkanja denarja pa niso pričeli za gradnjo. Letos, ko bo na loškem gradu izseljeniški piknik, z gradnjo poti ni mogoče več odlašati. Stari projekt bodo nekoliko popravili, da se bo pot estetsko in funkcionalno vklopila v dano okolje. Predvsem bodo zmanjšali število stopnic, tako da bo pot manj strma in bolj razgibana. Hkrati z izgradnjo poti bodo spremenili tudi vhod v grad. Ob novi poti bodo napeljali razsvetljavo. (Seveda bodo luči morale biti v enakem stilu kot so v starem delu mesta.) Krajevna skupnost predvideva, da bo uspela dobiti izvajalca, ki bo dela na poti opravil do 4. julija, ko bo na loškem gradu izseljeniški piknik.

Še v tem letu pa nameravajo začeti tudi z utrjeva-

njem loškega obzidja, saj se je pokazalo, da se odmika od zidov hiš, ki so nanj naslonjene.

- SZ

V počastitev Prešernovega praznika sta delavska univerza in radovljica in tovarna pletenin Almira priredili družabni večer. V drugem delu programa so prikazali nekaj najnovejših modelov za pomlad in poletje 1968. Na sliki je mladosten komplet pletenih dolgih hlač in čez boke segajoče jopice v kvadratnem vzorcu. Model je kreirala Saša Zrimčeva.

Redakcija Moderne organizacije bo podelila zlate medalje za uspešno poslovno politiko

V Glasu sino že pisali, da je pred nedavnim izšla prva številka nove strokovne revije Moderna organizacija, ki jo z nekaterimi sorodnimi institucijami kot sodelavci izdaja Višja šola za organizacijo dela v Kranju. Novost,

ki jo uvaja redakcija revije, je tudi nekakšen razpis oz. obvestilo o tem, da bodo letos s sodelovanjem šole in institucij, ki z njo sodelujejo, analizirali večje število podjetij v Jugoslaviji in podelili 10 zlatih medalj za najbolj uspešno poslovno politiko direktorjem tistih podjetij, ki bodo dosegla posebne uspehe glede izvirnosti pri reševanju poslovnih in organizacijskih problemov, potem glede originalnosti ali

novosti uporabljenih postopkov v poslovni politiki, glede kvalitete komunikacijskih sredstev in ekonomske propagande ter glede uspešnosti v realizaciji tržnih ciljev.

Posebna komisija bo ocenila poslovno politiko podjetij in odločila o podelitvi zlatih medalj. Komisija bo sestavljena iz poslovno političnih in organizacijskih strokovnjakov, ki sodelujejo pri reviji Moderna organizacija. Za podelitev zlate medalje — tako piše v prvi številki Moderne organizacije — pridejo v poštev le direktorji tistih podjetij, ki finančno neoporečno stojijo in imajo zaradi svoje poslovne politike in organizacije zagotovljeno uspešno poslovanje tudi v prihodnosti. Podjetja, ki menijo, da bi prišla v poštev za zlato medaljo, lahko tudi sama sugerirajo uredništvu revije, da komisija analizira njihovo poslovno politiko.

Način podeljevanja zlatih medalj so nekoliko prilagodili postopku podeljevanja zlatih medalj, ki jih podeljuje organizacija Sales and Marketing Executives — International (Mednarodni prodajni in tržni voditelji). Za ilustracijo uspehov, kakršne bodo nagradili, so v prvi številki Moderne organizacije navedli deset tujih primerov.

- a

Tržiški taborniki izdajajo glasilo

Pred nami je prva številka glasila tabornikov odreda Severna meja iz Trziča — Narava, ki jo izdajajo člani press kluba tržiških tabornikov. Naj vam nekoliko podrobneje predstavimo to glasilo mladih Tržičanov, članov taborniške organizacije.

V uvodnem članku urednik Narave najprej piše, zakaj so se odločili za izdajanje svojega glasila. »Eden izmed vzrokov za izdajanje našega glasila je premajhna obveščena prebivalcev tržiške občine o tabornikih, njihovem življenju in delu. Nekaj o nas, tabornikih ste, dragi bralci, sicer lahko izvedeli prek tržiškega radia, ki vas je v zadnjem času precej obveščal o naših akcijah. To pa je vsekakor premalo, da bi sploh vedeli, zakaj deluje taborniška organizacija, kakšna je njena struktura in še marsikaj drugega.« Nadalje lahko beremo, da bi tržiški taborniki radi tiskali Naravo v kakšni tiskarni, vendar se boje, da bi to povečalo sedanjo ceno (50 S din) glasila. Uredništvu tudi ne manjka samokritike, saj že v prvi številki glasila želijo, naj bralci kritizirajo tiste prispevke, ki jim ne ugajajo, ali pa naj pošiljajo koristne predloge.

Za konec pa še nekaj besed o vsebini drugih člankov. V zapisu s naslovom Vas zanima kaj o Ste Marie aux Mines? nam avtor Janez Kavar predstavlja francosko mesto Ste Marie Aux Mines, s katerim se je Tržič pred nekaj leti pobratil. Vlado Barabaš pojasnjuje, kaj je to »press klub«, kjer pravi, da je to skupina tabornikov, ki skrbi za propagando taborniške organizacije. Sem spada izdajanje, tiskanje in urejanje odredovega glasila, sodelovanje v drugih sredstvih množičnega obveščanja, urejanje propagandnih omaric, izobraževanje tabornikov, ki bi se želeli vključiti v delo press kluba. V Naravi lahko preberemo tudi zapis o podelitvi naziva »Partizanski odred«, ki so ga pred nedavnim dobili tržiški taborniki, zapis o taborniškem kroju, kratki poročili o letni skupščini škofjeloških tabornikov in o udeležbi tržiških tabornikov na zveznem taborniškem tekmovanju na Popovi šapki v Makedoniji. Zadnja stran glasila tržiških tabornikov Narave pa je namenjena razvedrilu, kjer lahko preberemo nekaj šaljivih domislic iz taborniškega življenja.

In kaj lahko povzamemo iz bežnega ogleda glasila tržiških tabornikov? Prav gotovo je treba idejo za izdajanje tega glasila pozdraviti. Čeprav se uredništvo Narave že na začetku srečuje z materialnimi težavami, upamo, da jim začetne vne-me ne bo zmanjkalo. Upamo tudi, da bodo bralci omenjenega glasila izpolnili upe uredništva in tudi sami pošiljali prispevke za objavo. S tem pa bo Narava pridobila pri vsebini in pestrosti, postala bo realen prikaz taborniškega življenja, njihovega dela, nalog in uspehov.

V. Guček

Gasilsko društvo Zabreznica

Po zamotanih poteh do nove brizgalne

Občani so prispevali milijon S din

Gasilsko društvo Zabreznica je bilo lani v velikih skrbih, kako bodo gasili morebitni požar, ker se jim je pokvarila stara brizgalna. Akcija za nakup nove brizgalne je pokazala, da ljudje cenijo protipožarno varnost. Občani desetih vasi na področju krajevne skupnosti Zirovnica so

prispevali okrog milijon S din, prav toliko denarja pa je za brizgalno dala zavarovalnica Jesenice. S tem pa problem še ni bil rešen. Upravni odbor društva je sklenil, da bo kupil novo brizgalno tipa avtomatik 75 z volkwagnovim motorjem. Povprašali so pri tvrdki Konrad Rosenbauer v Linzu, če lahko dobijo takšno brizgalno. Iz Linza so odgovorili, da bodo dobili brizgalno, ki je na zagrebškem velesejmu. Sejma je bilo konec, motorne brizgalne pa od nikoder. Na vprašanje so jim iz Linza odgovorili, da je bila motorna brizgalna oddana Inter-evropi, podjetju za zunanjo trgovino, ker jo niso smeli neposredno iz sejma poslati

v Zabreznico. Iz Inter-evrope pa so javili, da je motorna brizgalna z vsemi dokumenti na carinarnici. Nato se je oglasila še carinarnica, ki je družstvu sporočila, da lahko brizgalno takoj dvignejo, če plačajo 820.000 S din carine. Društvo, ki ni imelo samo niti za brizgalno, seveda ni imelo denarja za carino. Zato so poslali v Beograd prošnjo, naj jih oprosti carine. Sele ko so v Beogradu ugodno rešili prošnjo, so se gasilci oddahnili.

Zdaj čakajo v Zabreznici še zastopnika tvrdke iz Linza, da bodo motorno brizgalno skupno preizkusili, nato pa jo bodo slovesno izročili v last družstvu.

Jože Vidic

Pomoč turističnim društvom

Na zadnji seji upravnega odbora gorenjske turistične zveze, ki je bila minuli teden, so člani odbora med drugim sklenili, da bodo letos manjšim turističnim društvom na Gorenjskem pomagali izpolniti program izobraževanja. Tako bo Gorenjska turistična zveza z lastnimi sredstvi zagotovila

po dve predavanji za občane. Razen tega pa bodo maja letos za vse predsednike in tajnike turističnih društev pripravili seminar. Program seminarja bodo izdelali skupaj s turistično zvezo Slovenije. Prav tako pa se bodo s turistično zvezo Slovenije dogovorili tudi za ustrezne predavatelje. A. Z.

HOTEL KAZINA NA JEZERSKEM prireja

v soboto, 24 febr. 1968
ob 20. uri

veliko pustno prireditev

Maske dobrodošle. Naj
boljša maska bo nagraje-
na s sedemdnevni pen-
zionom.

Cena vstopnicam 5 N din
po osebi.

Rezervacija: telefon 74-507

Ni samo drsalna revija
v Celovcu

ampak tudi trgovina
s pisalnimi stroji

Alfred Hausenbichl

Klagenfurt — Celovec
Bahnhofstrasse 31

Barve, laki in vse potreb-
ščine za pleskanje, laki za
tla brez vonja

FARBEN; KIKEL

KLAGENFURT — Celovec
Bahnhofstrasse 1

SE PRIPOROČA

PASSAP — PLETILNI STROJI

Najboljši na svetovnem trgu
Naročite in kupite jih lahko samo pri

GREGOR SATTLER & CO.

Klagenfurt Wollbar Celovec (pri kapucinski cerkvi)
Obiščite nas pred drsalno revijo
Ugoden nakup DRALONA, MOHAIRA in ŠPORTNE
VOLNE v najnovejših modnih barvah

- Specialitete
- Izbrane pijače
- Avtomatsko kegljišče
- Menjalnica
- Govorimo slovensko

Samo pri
MLEČNIK
KIRSCHENTHEUER
KOŽENTAURA
15 km pod Ljubljem

PREPRICAJTE SE O NAŠI POSTREŽBI
IN IZREDNI KVALITETI

OBCINSKO SODIŠČE V SKOFJI LOKI OBJAVLJA PROSTO DELOVNO MESTO

računovodje

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še tele posebne pogoje: imeti mora srednjo strokovno izobrazbo, popolnoma mora poznati dvostavno knjigovodstvo in obvladati strojepisje.

Pogoj za sprejem kandidata na delo je uspešno opravljeno poskusno delo, ki lahko traja največ 60 dni.

Prijave kandidatov se sprejemajo do 29. februarja 1968.

Svet delovne skupnosti
skupščine občine Tržič

RAZPISUJE
PROSTO DELOVNO
MESTO

REFERENTA ZA UREJANJE
IN OPREMLJANJE
STAVBNEGA ZEMLJIŠČA

Pogoji: diplomirani gradbeni inženir — zaželjena komunalna smer — z najmanj 1-letno prakso.

Stanovanje in osebni dohodek po dogovoru.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovnosti sprejema svet delovne skupnosti skupščine občine Tržič 15 dni po objavi razpisa.

Prodaj

Prodaj KONJA, Zirovnica 597
11
Prodaj traktorske BRANE. Zalag 39, Cerklje 598

Elita posteljino in zavese
PRI KRANJCU
Kranj Cankarjeva 7

Prodaj 4 PRASIČKE, 6 tednov stare. Cerklje 57 599

Prodaj semensko GRAHOR, dve vprežni KOSILNICI in SLAMOREZNICO s puhalnikom in verigo. Češnjevk 22, Cerklje 600

Prodaj 1000 kg drobnega KROMPIRJA. Zabnica 37 601

Prodaj suho bukovo OGLJE. Tavčar, Sp. Luša 20, Selca 602

1 km iz Kranja prodaj HIŠICO z vrtom, vseljivo čez 1 leto. Naslov v oglašnem oddelku 603

Prodaj KRAVO s teletom. Pangeršica 6, Golnik 604

Prodaj KRAVO s tretjim teletom, KOBILO 5 let staro, sposobno za vsako vožnjo, in zgodnji semenski KROMPIR. Kranj, Skofjeloška 26 605

Prodaj krmilno PESO. Hometože 6, Preddvor 606

Prodaj zastava 750, letnik 1963. Britof 12, Kranj 607

Prodaj 4 PRASIČKE, 7 tednov stare. Čadovlje 7, Golnik 608

Prodaj nov navaden neokovan VOZ. Podreča 24, Medvode 609

PRALNI STROJ — polavtomatični z odlično centrifugo zelo poceni prodaj. Rebolj, Mlakarjeva 2, Kranj 610

Prodaj nemško SLAMOREZNICO ultra 3 »Kodel-Bohn« s puhalnikom. Naslov v oglašnem oddelku 611

Poceni prodaj SPALNICO z enodelno omaro, mrežami, vložki 3 delni, mizo in dva stola. Kisovec, Potoče 2, (kmetijsko posestvo) Predvor 612

Prodaj KRAVO, ki bo čez 1 mesec teletila. Možjanca 4, Preddvor 617

Kupim

Kupim CIRKULAR za žaganje drv. Dvorje 45, Cerklje 613

Kupim dobro ohranjeno OMARO, lahko enodelna. Naslov v oglašnem odd. 614

Vsa društva in člane rejcev malih živali na Gorenjskem OBVEŠČAMO da bo meddruštveni sestanek dne 18. II. 1968 ob 9h v salonu hotela JELEN v Kranju. Vabimo vas.

Prireditve

Iščem narodno zabavni ANSAMBEL za pustno nedeljo 25. 2. 1968. Ponudbe poš-

ljite do 18. 2. 1968 Visoko 27, Senčur 615

FOTOATELJE — KOSI MARIJA, Kranj Vodopivčeva 1, obvešča, da je zopet odprto. 616

Čevapčiči, ražnjiči, klobase na žaru, plošča ala Delfin, pleskavica itd.

so specialitete gostilne DELFIN (za Delikateso), ki ima v svoji kuhinji urejen žar na oglje.

Vsak dan od 17. ure dalje do 20. dobite specialitete na žaru.

Kolektiv KOMUNALNO OBRTNEGA PODJETJA JESENICE

razpisuje delovno mesto

referenta za komercialno službo

POGOJI ZA SPREJEM SO NASLEDNJI:

- višja šola komercialne stroke z najmanj triletno prakso
- srednja ekonomska šola z najmanj dveletno prakso
- poskusni rok je šest mesecev.

Družinsko stanovanje za zdaj ni na razpolago.

Ponudbe pošljite na upravo Komunalno obrtnega podjetja Jesenice, Sp. Plavž 6a najkasneje v roku 8 dni po objavi razpisa.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA IN ODPOVEDOVANJE DELOVNIH RAZMERIJ PODJETJA PREHRANA, EXPORT-IMPORT, LJUBLJANA

razglašča

naslednja prosta delovna mesta za:
P-MARKET, ŠKOFJA LOKA, NOVI SVET:

POSLOVODJO

splošni pogoji: visokokvalificiran delavec živilske stroke z najmanj 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delov. mestih v trgovini; posebni pogoji: delovne izkušnje v trgovini s prehrabenim blagom na odgovornih delovnih mestih

2 TOČAJKI

splošni pogoji: kvalificirana točajka z najmanj 2 leti delovnih izkušenj

KUHARICO

splošni pogoji: visokokvalificirana kuharica; kvalificirana kuharica z najmanj 3 leti delovnih izkušenj v gostinstvu

POSKUSNA DOBA ZA:

visokokvalificirana delovna mesta 90 dni
kvalificirana delovna mesta 60 dni
Za navedena delovna mesta je nastop službe možen takoj.

Vse ostale informacije in pismene ponudbe sprejema do 21. 2. 1968 socialno-kadrovska služba podjetja vsak delavnik od 8.00 do 12.00 ure, Ljubljana, Kersnikova 2/V.

PREHRANA
EXPORT - IMPORT - LJUBLJANA

Oglas v Glasu - zanesljiv uspeh

Gradbeno podjetje

OBNOVA

LJUBLJANA, TITOVA C. 30

sprejme za območje Ljubljana,

KAKOR TUDI ZA DELO V DEMOKRATIČNI REPUBLIKI NEMCIJI, ZVEZNI REPUBLIKI NEMCIJI IN AVSTRIJI

KV tesarje

KV zidarje

KV železokrivce

in nekvalificirane delavce.

Za vsa razglašena delovna mesta je zaželeno, da je odslužen vojaški rok.

Delovna mesta so vezana na obvezno dvomesečno preizkusno dobo. Plača je urejena s posebnim pravilnikom podjetja

Samska stanovanja so na razpolago. Hrano podjetje kreditira in se obračunava mesečno pri plači.

Kandidati se lahko zaposle za določen ali nedoločen čas.

Nastop je možen takoj ali po dogovoru.

Razglas velja do zasedbe prostih delovnih mest.

Pismene oz. ustne ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja Obnova Ljubljana, Titova c. 30, I. nadstropje, soba št. 12.

KOMPAS KRANJ

1. III. - 3. III.

Večer v milanski Scali

PUCCINI:

„La Boheme“**Z GIANNIEM RAIMONDIJEM**

Za vsakega ljubitelja opernega sveta bo obisk predstave v »SCALI« prav gotovo veliko doživetje, saj bo razen odličnih solistov lahko občudoval tudi veličasten dekor dvorane ter sceno in režijo po vsem svetu znanih imen, kot so Margherita Wallmann, Nicola Benois, Luchino Visconti in Franco Zeffirelli

PREDSTAVA PUCCINIJEVE »LA BOHEME« BO V SOBOTO 2. MARČA 1968

Potovanje za obisk predstave se bo odvijalo po naslednjem sporedu:

- 1. dan** Odhod iz Ljubljane ob 15.00 uri ter vožnja do Garde ob Gardskem jezeru. Namestitvev v hotelu, večerja in prenočišče.
- 2. dan** Po zajtrku odhod proti Milanu, skozi Peschiero ter z obiskom Sirmiona. — Okrog poldneva prihod v Milano. Po namestitvi v hotelu avtobusni ogled mesta, združen z ogledom gradu Storza-Visconti in muzeja »SCALE« Prosto do večerje in nato ogled operne predstave v »SCALI«. Prenočišče.
- 3. dan** Po zajtrku prosto ter povratek v Ljubljano s prihodom v večernih urah.

CENA POTOVANJA ZA OSEBO JE 340.— N din

V ceno je vračunan avtobusni prevoz, ogled mest, hotelske usluge po sporedu, vstopnina za »SCALO«, vstopnina za muzeje, organizacija in vodstvo potovanja.

OB PRIJAVI PROSIMO PRILOŽITE:

— veljaven potni list — akontacija 150 N din

PRIJAVE SPREJEMAJO KOMPASOVE POSLOVALNICE KRANJ, JESENICE, BLED DO 20. FEBRUARJA 1968

Mesečni brzoturnir

Na brzoturnirju SK Borec za mesec februar je sodelovalo 20 šahistov. Zmagal je Krek J. s 15,5 točke. Sledijo Škrab in Štagar 14,5; Naglič 13; Berčič 12,5; Djordjevič 11,5...

V. B.

Kosarski veleslalom

Na smučiščih Zelenice je v soboto Tovarna kos in srpov Tržič organizirala 11. kosarski veleslalom. Nastopili so tekmovalci tovarn kos in srpov Tržiča, Slovenj Gradca in z Lovrenca na Pohorju.

REZULTATI — ml. člani — 1. Dovžan 1:09,8, 2. L. Soklič 1:11,7, 3. M. Meglič (vsi Tržič) 1:14,3, **st. člani** — 1. J. Krmelj (Tržič) 1:09,6, 2. Gregor (Sl. Gradec) 1:27,0, 3. Stefe (Tržič) 1:31,8, **članice** — 1. Hermina Kermelj 1:18,0, 2. Magda Laibcher (obe Tržič) 1:21,0.

Ekipno — 1. Tržič I.

-h

Pravočasne priprave

Na prvi seji moto cross komiteja za organizacijo devete dirke za svetovno prvenstvo v moto crossu za kategorijo do 250 ccm, ki bo 30. junija na znani moto-cross progi v Podljubelju, so pred dnevi v prostorih občinske skupščine Tržič za predsednika izvolili Rina Simonetiča, republiškega poslanca, člana IS in predsednika odbora za gospodarstvo pri IS SR Slovenije, za podpredsednika pa Marjana Bizjaka, predsednika skupščine občine Tržič.

-h

Tekmovanje strelcev

Tovarniški komite ZMS Iskre je preteklo soboto organiziral srečanje strelcev iz štirih gorenjskih tovarn. Nastopilo je sedem ekip, najboljša pa je bila prva ekipa Iskre, med posamezniki pa je zmagal Božo Malovrh s 180 krogi od 200 možnih.

REZULTATI: ekipno — 1. Iskra I. 670 krogov, 2. Iskra II 642 3. IBI 599 itd.; **posamezno** — 1. Malovrh (Iskra) 180, 2. Lombar (Iskra) 174, 3. Žagar (IBI) 173 itd.

B. M.

Olimpijski ogenj — še pet dni

Desete zimske olimpijske igre so že prešle v drugo polovico. Pred nami pa je po drugi strani še vrsta najpomembnejših prireditev in bodo zato oči ljubiteljev športa še bolj uprte v svečani olimpijski Grenoble, saj so v zadnjih petih dneh na sporedu najzanimivejše discipline in sankanju in drsanju, v hokeju pa se bodo med sabo pomerili najboljši kandidati za olimpijska odličja. Zanimivih borb za zlato, srebro in bron bo torej v prihodnjih dneh še na pretek. Najzanimivejši pa bo vsekakor zadnji dan, to je prihodnja nedelja, ko bodo na sporedu solo skoki na veliki 90-metrski skakalnici, kjer so prav pred letom dni naši skakalci na predolimpijskih igrah dosegli največji uspeh minule sezone. Če se bodo letos ponovili vsaj nekoliko podobni rezultati, potem bomo z našimi skakalci več kot zadovoljni.

Če ocenjujemo dosedanje rezultate in uvrstitve naših zastopnikov na jubilejnih olimpijskih igrah v Franciji, potem smo lahko več ali manj zadovoljni. Razočarala je doslej le Majda Ankele (v smuku) ter skakalca Pečar in Eržen na srednjeveliki olimpijski skakalnici. Tekači so dosegli pričakovane rezultate, bolj pa bi bili lahko naši alpinci.

Najbolj pa so se odrezali poleg skakalca Ludvika Zajca, ki je s 14. mestom dosegel doslej najboljši uspeh v zgodovini jugoslovanskega skakalnega športa, hokejisti, ki so pobrali že tri zaporedne zmage in so najresnejši kandidati za prvo mesto v B skupini.

Desete zimske olimpijske igre bodo zaključene v nedeljo, 18. februarja. Še pet dni bo gorel olimpijski ogenj na vseh prizoriščih jubilejnih in rekordnih zimskih olimpijskih iger, še pet dni bomo spremljali po televiziji, radiu in časopisih olimpijske igre, kdo bo najboljši, kdo bo osvojil največ olimpijskih odličij, v mislih pa bomo vedno tudi z našimi tridesetimi predstavniki na olimpijskih igrah in jim tudi v prihodnje želeli čimveč uspeha, čeprav je Coubertinova misel o pomembnosti udeležbe na olimpijskem slavu še zmeraj prisotna. S tem je znova potrjeno, da so olimpijske igre prireditve izjemnega pomena, ki naj prispevajo k medsebojnemu razumevanju med narodi, morebiti v tem razburkanem času še bolj kot tedaj, ko svetovni položaj ni bil tako napet.

J. Javornik

Prvi nastop razveseljiv

S sobotnim prijateljskim dvobojem atletov in atletinj Klavdivarja in kranjskega Triglava so v Celju uradno preizkusili novo atletsko dvorano, ki bo že v nedeljo sprejela tekmovalce na prvenstvu Slovenije v pokritih prostorih. Sami rezultati so pokazali, da je dvorana dobro pripravljena, žal pa zaradi občutljivega lesenega poda Celjani ne dovolijo uporabljati šprinterice (razen pri skokih), kar vsekakor vpliva na rezultate.

Poleg državnega rekorda Marjane Lubej (Kl) na 60 m ovire je za nas najbolj pomemben rezultat Mileka pri skoku v višino. Z 207 cm je dokazal, da je že v izvrstni formi in bi bilo normalno, da sodeluje na Evropskih igrah v dvorani v Madridu, za katere mu je zvezni kapetan določil normo 206 cm. Upajmo, da bo Milek uspešen tudi na atletskih igrah Beograda v dvorani, ki so odločilne za nastop v Madridu.

Svojo vrednost so pokazali tudi ostali, ki se jim pozna

redno treniranje. Tako je Bizjakova presenetila s 5 m pri skoku v daljino ter v teku čez ovire; gorenjski rekorder v teku na 100 m Dušan Pirjevec (10,9), ki se je po daljšem premoru ponovno pojavil na stezi, pa je dokazal, da je še vedno mojster ovir in morajo nanj ostali slovenski oviraši resno računati.

REZULTATI — moški: 60 m ovire: 1. Vravnik (Kl) 8,6, 2. Pirjevec (Tr) 8,8, 3. Kaštivnik (Tr) 8,9, 6. Konc (Tr) 9,7; **60 m:** 1. Medvešček

(Kl) 7,0, 3. Pirjevec (Tr) 7,2, 4. Strojjan (Tr) 7,4, 5. Fister (Tr) 7,5; **1000 m:** 1. Svet (Kl) 2:53,8, 2. Zumer (Tr) 2:56,2; **višina:** 1. Milek (Tr) 207, 3. Krumpak (Tr) 180, 5. Prezelj (Tr) 170; **troskok z mesta:** 1. Prezelj (Tr) 8,97, 2. Pirjevec (Tr) 8,93, 6. Krumpak 8,28; **met medicinek:** 1. Konc (Tr) 14,90, 3. Kaštivnik (Tr) 14,60, 5. Pažek (Tr) 14,35; **štafeta 5 x 1 krog:** 1. Triglav 1:45,0, 2. Klavdivar 1:46,7; **ženske — 60 m ovire:** 1. Lubej (Kl) 7,6, 2. Bizjak (Tr) 10,2, 4. Vidovič (Tr) 11,2; **60 m:** 1. Lubej (Kl) 7,6, 2. Osovnikar (Tr) 8,0, 4. Klemenc (Tr) 8,3, 5. Bizjak (Tr) 8,4; **500 m:** 1. Orač (Kl) 1:31,4, 6. Česen (Tr) 1:40,2, 7. Ješe (Tr) 1:40,4, 9. Varmaz (Tr) 1:40,6; **daljina:** 1. Lubej (Kl) 5,27, 2. Bizjak (Tr) 5,00, 4. Osovnikar (Tr) 4,59, 5. Klemenc (Tr) 4,47; **štafeta 5 x 1 krog:** 1. Triglav 1:59,8.

M. Kuralt

V vodstvu Prestrl

Na šahovskem prvenstvu Kranja je po VI. kolu prevzel vodstvo Prestrl, ki je v najvažnejši partiji VI. kola premagal Malija.

Rezultati: V. kolo: Mali : Naglič 1:0, Zaplotnik : Bavdek remi, Vojičić : Prestrl 0:1, Djordjevič L. : Zbil re-

Nadaljevanje zimskega prvenstva

V hali Tivoli v Ljubljani se je v nedeljo nadaljevalo 11. kolo A skupine odprtega zimskega rokometnega prvenstva Slovenije. Gorenjska predstavnika TVD Partizan Tržič in Kranj sta to pot zaigrala nekoliko slabše kot v prvem kolu. Tržičani so po razburljivem srečanju minimalno izgubili s Celjem in igrali neodločeno z Ormožem. Kranjčani pa so premagali Ribnico in izgubili z Branimkom.

Rezultati: Kranj : Ribnica 13:10 (5:3), Kranj : Branimk 13:17 (3:4), Tržič : Celje 8:11 (8:5), in Tržič : Ormož 16:16 (8:10).

-h

Vrhanov smuk

V nedeljo je smučarski klub pri športnem društvu na Jezerskem priredil tradicionalni Vrhanov smuk z Jezerskega vrha do Štularja. Smuk prireja društvo vsako leto v spomin na padlega partizana Ljuba Grabnarja - Vrhana, ki je to progo vozil že pred vojno. Na prireditvi je nastopilo okrog 40 tekmovalcev.

Rezultati: pionirji — 1. Luka Krničar (Jez.), ml. mladinci — 1. Ivan Parte (Jez.), st. mladinci — 1. Ljubo Semrov (Jez.), člani — 1. Vinko Tepina (Jez.), 2. Franci Jekel (Murtzsteg — gost iz sosednje Avstrije).

mi, Mehmedinovič : Požar 1:0, Djordjevič S. : Dujovič 1:0, Majašič : Kodek remi, Oraz : Znidaršič 1:0.

VI. kolo: Prestrl : Mali 1:0, Bavdek : Mehmedinovič 1:0, Djordjevič : Zaplotnik 1:0, Naglič : Vujičić 1:0, Zbil : Djordjevič S. remi, Matjašič : Požar remi, Krek : Dujovič 1:0, Kodek : Oraz 1:0.

Vrstni red: 1. Prestrl 5; Bavdek in Mali 4,5; Djordjevič L. Naglič 4; Djordjevič S., Zaplotnik 3,5...

V. B.

Janšev memorial

Na 20 km dolgi progi, ki je bila speljana iz Mojstrane v dolino Krme, prek Radovne in Mežaklje pa nazaj v Mojstrano, je SK Mojstrana v nedeljo organiziral tradicionalno tekaško tekmovalništvo za Janšev memorial. Pri članih je bil najboljši Kobilica iz Gorij, pri mladincih pa njegov klubski kolega Kalan.

REZULTATI — člani (20 kilometrov): 1. Kobilica (Gorje) 1:13,46,6, 2. Seljak (Triglav) 1:13,54,4, 3. Ambrožič (JLA) 1:14,02,1, mladinci (10 km): 1. Kalan (Gorje) 38:15,2, 2. Slovnik (JLA) 38:30,3, 3. Zupan (Gorje) 39:28,6.

-h

X. kurirski smuk na Pristavi

Krajevna organizacija Zvezice borcev Javornik je v nedeljo na Pristavi nad Jesenicami priredila X. tradicionalni kurirski smuk. Nastopilo je 250 tekmovalcev in tekmovalcev Gorenjske.

Vrstni red najboljših — člani — 1. Markež, 2. Klinar, 3. Pesjak (vsi Jesenice), **članice** — 1. Vilman, 2. Smolej, (obe Jesenice), 3. Cerkovnik (Kor. Bela), **člani ZB** — 1. Kunšič (ZB, Plavž), 2. Pirc (ZB, Kor. Bela), 3. Gašperin (ZB, Plavž), **mladinke** — 1. D. Kleindinst (Jesenice), 2. Zerjav, 3. Pečar (obe Kr. gora), **mladinci** — 1. Straus (Jesenice), 2. Bernik (Kr. gora), 3. Sunt (Radovljica), **pionirji** — 1. Jeklar, 2. Vovk (oba Jesenice), 3. Sodja (Bl. Dobrava), **pionirke** — 1. Fon (Bled), 2. Vovk (Bled) in Kerec (Jesenice). **Ekipno — člani:** Jesenice; **ekipe — Zvezice borcev:** 1. Plavž, mladinci: 1. Jesenice; pionirji: 1. Jesenice; pionirke: 1. osemletka Prežihov Voranc Jesenice.

-h

Očiščene in zmrznjene morske ribe v prodajalnah

Žvita

Kranj

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, maoložna in naročniška služba 22-152 — Naročniška služba 22-152 — Naročniška: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih števil 0,40 N din. — Inozemstvo 40,00 N din. — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanib oglasov ne objavljamo.